

मोक्ष पन्थ के विकल्प

ਔਖਪੰਥਕੇਵਿਕਲਪਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਉਤਰਣਕਾ॥ ਪ੍ਰਾਰੰਭਕੀਜੇ
ਗ੍ਰੰਥਕੀਨਿਰ੍ਵਿਘਨਸਮਾਪੀਹਿਤਔਸਿਸਟ੍ਰਪੁਰਖੋਕੀਪ੍ਰ
ਵਿਰਤਿਹਿਤਔਪੁਰਾਣੇਸੈਂਛਿਵਪ੍ਰਜੀਤੋਕੋਮਨਵਾਂਛ
ਤਦਾਨਦਾਤਾਸ੍ਰਵਣਕਰਗਣੇਸਮੰਗਲਕਰੇ।ਜਾਇਤਿ।
।੧। ਗ੍ਰੰਥਰਚਨਾਕੀਹੇਤੂਰੂਪਾਨਿਪਨਾਕੀਸਿਧੀਹਿਤਦੇਵੀ
ਮੰਗਲਕਰੇ ਉਰਇਤਿ।੨। ਮੂਲਸੰਚਨ ਨਜਾਯਸੇ
ਈਸੂਰ ਮੰਗਲਕਰੇਜਿਹਤੋਇਤਿ।੩। ਇਸ੍ਰਕੋਹੀ
ਸ੍ਰਥਕਾਰਜ ਸਾਧਕਤਾਸ੍ਰਵਣਕਰ ਪਰਮਗੁਰੂ
ਨਾਨਕਜੀਕਾਮੰਗਲਕਰੇਜਾਪਦਾਇਤਿ।੪। ਆਦ
ਅੰਤਕੈਨਮਸਕਾਰਸੈਂਦਸੇਕੇਨਮਸਕਾਰਸੂਚਨਹੇ
ਤੂਕਹੇਗੋਬਿੰਦਇਤਿ।੫। ਮਰਣਪ੍ਰਜੀਤੌਗੁਰਗੋਬ
ਗੋਬਿੰਦਕੋ ਨਮਸਕਾਰਕਰਣੀ। ਜਾਸਿੰਮਤਿਸੇ

ਯਾਸੀਮ੍ਰਤਿਸੈਗੁਰੋਕਾਅੰਗਲਕਰੇਸੁਨਾਬਇਤਿ।
੬। ਅਨਮਾਨ। ਨੰਨੁਭੁਵਕੁੰਗਮਰੋਮਸੁਹਾਏ। ਜੀਵਈਸੈ
ਅਭੇਦਅਸਤਾਂਪ੍ਰਤਖ੍ਯਸੂਨਤ੍ਰਾਂਤਕੁੰਗਮਰੋਮਵਤ। ੭
ਔਰਈਸੌਪਰਸਪ੍ਰਭ੍ਰਿੰਨੌਵਿਰੁਧਧਰਮ੍ਯੁਕ੍ਤਤ੍ਵਾਤ
ਦਹਨਤੁਹਿਨਵਤ। ੮। ਯਾਹਿਅਸੰਕਾਕੋਪ੍ਰਹਾਰ
ਜੀਵਈਸੌਪਰਸਪਰੱਭਿੰਨੌਸਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਤ੍ਵਾ
ਤਘਟਮਵਤ। ੯। ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਇਤਿ। ਬੇਦਪ੍ਰਮਾਣ
ਭ੍ਰਮਅਕਰਣਤ੍ਵਾਤਜਥਾਰਥਵਕਤਾਵਾਕ੍ਯਵਤ।
੧੦। ਵਾਬੇਦਭ੍ਰਮਅਕਰਣੋਦੋਸਰਹਿਤਪੁਰਖਵਾ
ਕਤ੍ਵਾਤਜਥਾਰਥਬਕਤਾਵਾਕ੍ਯਵਤ। ੧੧। ਉਤਰ
ਣੁਕਾਪਰਮਤੇਕੋਤਜਾਗੇਸੇਜਰਜਾਸੂਕੀਆਸ਼
ਧਾਕੇਹੀਪਰਮਵੀਜਸਮਝਕੈਸੰਤਪਰਵਿਰਤ
ਕੋਸੈਦੋਸਕਹੇ। ਸੂਚੀਪਤ੍ਰਨ੍ਯਾਯਸੈਸਾਖੀਆਦਿਕੋ
ਕੀਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆਕਹੇਪ੍ਰਧਾਨਅਚੇਤਨਜੋਇਕਾਅਹੈਇਤਿ।
੧੨ ਕਲੇਸ [illegible] ਵਿਪਾਕਾ

ਸਯਰ ਪ੍ਰਾਮਿਸ੍ਟਾਪੁਰਖਾਵਿਸੇਖ: ਈਸੂਰ: ।੧੪। ਇਤ੍ਯਾਦਿ
ਕਥਹੁ ਭੇਦ ਉਚਾਰੇ। ਬ੍ਰਿਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ: ਪ੍ਰਕਾਸਕਸਾਧ੍ਯਾਪ੍ਰਕਾਸਤ੍ਰਤ ਤਪ੍ਰਦੀਪਸਾਧ੍ਯਘਟਪ੍ਰਕਾਸਵਤ।੧੫।
੧੩। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਲਜੀਤ ਨ੍ਯਾਯਸੈ ਸਾਂਖੀ ਕੇ ਮਤ ਕੀ ਪ੍ਰ
ਕ੍ਰਿਆ ਕਹੇ। ਵਾਸਤਿਕੁ ਦੇ ਚਿਤ੍ਰ ਨ੍ਯਾਯਸੇ ਸਾਂਖੀ ਆਦਿ
ਕੇ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਕਹੇ ਪੰਚ ਮਤੇ ਸੂਤ੍ਰ ਤੇ ਲੈ ਕਯਾਸ ਇਤਿ
(੧੩। ਦੇਖ ਯੁਕਤ੍ਰ ਅਨੀਸ੍ਵਰ ਹੋ ਈ ਇਤਿ। ਕਲੇਸਕ੍ਰਮ
ਵਿਪਾਕਾਸਯਰਪਰਾਮਿਸ੍ਟਾਪੁਰਖਵਿਸੇਖ: ਈਸੂਰ:।੧੪।
ਇਤ੍ਯਾਦਿ ਕਥਹੁ ਭੇਦ ਉਚਾਰੇ। ਬ੍ਰਿਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ: ਪ੍ਰਕਾ
ਸਕਸਾਧ੍ਯਪ੍ਰਕਾਸਤ੍ਰਤਪ੍ਰਦੀਪਸਾਧ੍ਯਘਟਪ੍ਰਕਾਸ
ਵਤ।੧੫) ਸਾਮ੍ਯ ਅਵਸਥਾ ਤ੍ਯਾਗਨ ਜੋ ਈ। ਸਾਮ੍ਯ ਅਵਸਥਾ
ਕਾ ਤ੍ਯਾਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਤ੍ਰ ਤੇ ਕਰੇ ਹੈ। ਵ ਪ੍ਰਚੇਤਨ ਕੇ ਸੀ ਥੀ ਪਸੇਕ
ਰੇ ਹੈ॥੧੬॥ ਜਾਤੇ ਚੇਤਨ ਤਾਤੇ ਹੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਜੀ ਅਵਸਥਾ
ਤ੍ਯਾਗੀ ਨਾਮ ਪ੍ਰਤੀਜਤ੍ਰ ਤ੍ਰਤਪਟਵਤ।੧੭॥ ਅਬ ਸਾਂਖੀ
ਤੇ ਮਤ ਵਿਖੇ ਦੂਖਨ ਭਾਖੇ ਔਰ) ਅਸੰਗ ਉਦਾਸੀਨ ਪ੍ਰ
ਰਖੌ ਮੈ ਵਾਸਤਵ ਵਾਕਲਪ ਤਰੂਪ ਸੀ ਥੀ ਪਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ
ਕਾ ਨਾਮ ਨ ਸੈ ਅਗਨ ਉਸਨ ਟਤਸ ਤੇ ਸਿਧਬੀ ਧਾਨ ੨੨

ਤਾਹੈ ਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਧਾਤੂਵਾਦ ਹੈ ਕਾਰਣੁ ਜਿਸ ਕਾ ਐਸਾ ਬੀਪ ਮਾਨ
ਤਾਹੈ ਪ੍ਰਰਖਾ ਨਿਗਦ ਵਿਕਾਰ ਨਹਿ ਜਾਂਨੇ ਪ੍ਰਰਖ: ਨਹਿ ਪ੍ਰਰੇਖ
ਰਜਾਤ ਵਾਨ ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਤ੍ਰੂਤ ਉਦਾਸੀਨ ਪੁਰਖ ਵਤਾ ੧੮।
ਨਹਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਤੇ ਜੜ੍ਹਮਾਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨੈ ਨਹਿ ਸ੍ਵਰੇਖ ਰਜਾਤ ਵਾ
ਨ ਜੜ੍ਹ ਤ੍ਰੂਤ ਘਟ ਵਤਾ ੧੯। ਕਾਹੇ ਕੋ ਅਦ੍ਵੈ ਕਹਿਗਾਏ
ਤਤ ਭਿੰਨ ਤਤੁ ਸਜਾਤ ਸਕਾ ਨਾਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾਤ੍ਰ
ਕ ਅਭਾਵ ਕਾ ਨਾਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ੨੦। ਅਬ ਤੀਸਰ ਕੋ
ਕਰੋ ਪ੍ਰਹਾਰ ਅਧਿਕਰਣੁ ਤੇ ਭਿੰਨ ਅਭਾਵ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ
ਅਧਿਕਰਣ ਰੂਪ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ੨੧। ਏਕੱ ਅਸੰਗ ਸ੍ਰੁਤੀ
ਧਜੜ੍ਹ ਹਜੋ ਪਰਖ: ਨਹਿ ਅਦ੍ਵੈ ਧਰਮੀ ਅਸੰਗ ਤ੍ਰੁ
ਤਜੰਨੈ ਵੀਤ ਨੈ ਦ੍ਵੈਜ ਬਾਂਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮਤ ਬ੍ਰਾਧਿ ੨੨। ਸ੍ਰੁਤੀ
ਕ ਧਜੜ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨੈ ਨਹਿ ਅਦ੍ਵੈ ਧਰਮੀ ਜੜ੍ਹ ਤ੍ਰੂਤ ਘਟ ਵ
ਤ।੨੩। ਜੜ੍ਹ ਤਾ ਹੇਤੂ ਤਾਹਿ ਮੇਧਾਰੋ ਬ੍ਰਪੀਨ ਧਿਵ ਦੇਕਧ
ਰਮੀ ਜਤ੍ਰੂਤ ਘਟ ਵਤ।੨੪। ਸਿਖ ਬਧਨ ਜੋ ਸ੍ਰ ਬਰਜਾ
ਨ ਕਪਲ: ਨਹਿ ਸ੍ਰ ਬਰਜਾ ਟੇਦਾਰ ਬਾਦਿ ਭੁਪਦ ਕਤਿਜ

ਭ੍ਰਾਂਤਬ੍ਰਪਾਅਰਤੰਵਤਾ੨੫।ਸਾਂਖਬਖਾਨਜੋਜਾਹਿਨੇਸੋਭ੍ਰ
ਗਵਤਤੋਮਾਨ।ਸਾਂਖਸਾਸਤ੍ਰਪ੍ਰਨੇਤ੍ਰੀਕਪਲ:ਭਗਵਤਾ
ਵਤਾਰਾਈਨਜਾਣੀਸਨਿਰਾਭ੍ਰਾਂਤਬ੍ਰਪਵਤਾ੨੬।ਆਹਿ
ਕੁਲਾਲਸਮਾਨਸਦਾ।ਈਸਰ:ਅਨੁਪਾਦਾਨਕਾਰਣੋਨਿ
ਮਿਤਕਾਰਣਭ੍ਰਾਂਤਕੁਲਾਲਵਤਾ੨੭।ਸਰੀਰੀਕਰਤਾ
ਸੋਭੁਵਾਹੀ।ਈਸਰੋਕਰਤਾਸਰੀਰੀਵਭ੍ਰਾਂਤਜੀਵਵਤਾ੨੮।
ਭੋਗੋਵਾਲਸੀਸੋਭੁਨਾਹੀ।ਈਸਰੋਭੋਗਤਾਕ੍ਰਭ੍ਰਾਂਤ
ਜੀਵਵਤਾ੨੯।ਐਰਅਧੀਨਬਖਾਨਤਤਾਹਿਜ
ਗਤਕੋਪਾਧੀਨਹੋਕਰਰਚੇਹੈਵਾਸ੍ਤੇਤ੍ਰਰਚੇਹੈਈਸ੍
ਰੋਜੀਵਵਤ੍ਰਾਧੀਨਭ੍ਰਾਂਤਜੀਵਵਤਾ੩੦।ਦੋਖਜੁਗਤਅ
ਨੀਸ੍ਰਹੋਈ।ਈਸ੍ਰੋਅਨੀਸ੍ਰ:ਦੋਖਜੁਗਭ੍ਰਾਂਤ
ਜੀਵਵਤਾ੩੧।ਪੂਰਬੰਕਰਮਪ੍ਰਨਕੈਸੋਪੂਰਬਸਰਗ
ਕੇਹੇਤੁਕਰਮਪੂਰਬਸ੍ਰਗਮੇਹੀਉਤਪੰਨਹੋਵੈਹੈਵਾ
ਤਾਸੇਪੂਰਬਸ੍ਰਗਮੇਉਤਪੰਨਹੋਵੈਹੈ੩੨।ਤਾਹਿਸੰਬੰਧ
ਕਹੋਕੋਹੋਈ।ਈਸ੍ਰਕਾਪ੍ਰਧਾਨਸੇਕੋਈਸੰਬੰਧਹੈ
ਵਾਨਹੀ।ਜੋਕਹੋਤੋਅਧਿਸਤਹੈਵਾਸਾਚੋਸਾਵਕੋਨਹੈ ੩

ਸੀਜੋਗਹੈਦਾਸਾਮਦਾਜਹੈਦਤੰਾਦਾਤ੍ਰਅਜਹੈ੩੩। ਤਿਉਪ੍ਰ
ਧਾਨਪ੍ਰਮਾਤਮਬਾਰੋਪ੍ਰਧਾਨਦਿਨਾਸੀਃਸਦਜਦਸਕ੍ਰਿ
ਜੜ੍ਹਤਧਟਦਤਾ੩੪। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਦਿਨਾਸੀਃਸਦਜ
ਦਸਕ੍ਰਿਜੜ੍ਹਤਧਟਦਤਾ੩੫। ਜੋਸਨਪੀਦਹੁਨਿਤ੍ਯ
ਬਖਾਨੋ ਦਹੂਸਨਪੀਨਿਤ੍ਯਹੈਦਾਅਨਿਤ੍ਯਹੈ੩੬। ਅਰ
ਜੋਕਹੇਅਨਿਤ੍ਯਬਨਾਇ ਸਨਪੀਕੀਅਨਿਤ੍ਯਤਾਮੇਕੋ
ਨਬੀਜਹੈਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀਪੁਰਖਰੂਪਸਦਜਦਸਕ੍ਰਿਜਅ
ਨਿਤ੍ਯਅਸ੍ਰਯਬੀਜਹੈਦਜੀਦਰੂਪਪਟਲਬੀਜ
ਹੈਦਾਜਨ੍ਯਤਾਬੀਜਹੈ੩੭। ਨਹਿਤੇਆਗਮਸੁਤੇਪ੍ਰ
ਮਾਨਾ ਤੇਰਾਆਗਮਸੁਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਹੈਦਦੇਾਫਜ
ਰਹੈਨੇਤੇਪ੍ਰਮਾਣਹੈ੩੮। ਜਨਮਦਾਨਜਗਕ੍ਰਿਤਰਜੋ
ਹੈਜੀਦਬਿਨਾਸੀਃਉਤਪਤੀਦਜੜ੍ਹਤਧਟਦਤਾ੩੯
। ਅਰਪ੍ਰਨਦਾਸਦੇਦਹੈਜੋਈਦਾਸਦੇਦਪ੍ਰਣਾਮੀਰੂਪ
ਦਾਸਤਦਉਪਾਦਾਨਹੈਦਾਵਿਦਰਤੀਰੂਪਅਦਸਤ

ਚੇਤਨ

ਦਉਪਾਦਾਨਹੈ ॥੪੦॥ ਜੋ ਪਣਾਮੀ ਹੋਈ ਦ੍ਰਸਟੇ ਦ੍ਰਿ
ਨਸੀ: ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਭ੍ਰਾਤ ਧੀਰ ਦ੍ਰਤਾ ॥੪੧॥ ਆਰਤ ਕਾਹੇ ਨ ਕਰੇ
ਭੁਕ ਰਮਾਇਸ ਨਜਾਯ ਜੈਸੇ ਦ੍ਰਸਟੇ ਦ੍ਰਕੋ ਕਥਨ ਤੂਠ ਕਹੇ
ਕਿਹ ਖਿਪ ਸਾਂਤ੍ਰ ਤਤੋਹ ਪਛਾਨੇ ॥੪੨॥ ਕੈਸੇ ਮਨ ਉਪਜਾਵੈ
ਸੋਈ ਮਨ ਤੇ ਮਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਕਰ ਨਾਂਤ੍ਰ
ਸੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੪੩॥ ਗਯਾਨ ਸਰੂਪ ਸਗਲ ਪਹਿਚਾਨੋ ਗਯਾ
ਨਈ ਸਰੂਪ ਜੋ ਸੁਤੰਤ੍ਰਤਾ ਬਲ ਜੋ ਰਚਨਾ ਮੈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਓਕਾਸੀ
ਪਾਦਨੋ ਨਾਦਬਨਾ ਰੂਪ ਤੇਜਾ ਪਦਾਰਥੋ ਕੇ ਰਚਨੇ ਕੀ ਸਮਰਥ ਰੂਪ
ਸਕਤਿ ਔਰ ਪ੍ਰਜਤਨ ਏ ਖਟ ਗੁਨ ਸਭ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ॥੪੪॥ ਚ
ਉਪੀ ਸਮਾਨੇ ਸੁਨੇ ਬਾਤ ਮੇਰੀ । ਚਾਰਾਂ ਕੋ ਨਿਰਜੀਤ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਾਏ
ਕਕੋ ॥੪੫॥ ਰਹੇ ਵਿਚਾਰ ਅੰਤ੍ਰ ਕੋ ਜੋ ਈ । ਤੇਰਾ ਆਗਾਮ ਸੁਤ ਪ੍ਰ
ਮਾਣ ਹੈ ਦਾਦੇ ਦਾਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ॥੪੬॥ ਉਪਾਦਾਨ ਜਾ
ਕੋ ਜੋ ਹੋਈ । ਘਟਾਦਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਈਸੁਰ ਰੂਪ ਉਪਾਦਾਨ ਦ੍ਰਤਨ
ਭਦਤ੍ਰ ਮਰਹੁ ਤਿਤ ਤਸਹਿਆ ਭਿੰਨਾ ਭਾਦ੍ਰ ਤ੍ਰਾਂਤ ਜਲ ਸਾਥ
ਘਟ ਦ੍ਰਤਾ ॥੪੭॥ ਅਰ ਅਨੁਮਾਨ ਕਈ ਈਸੁਰ ਜੌ ਈ ਖਿਤ੍ਰਜੀ ੪

ਕਰਾਣਿਕੰਕਰਤ੍ਰੀਜਨਜੀਂਕਾਰਜਤ੍ਰਾਤ ਘਟਦ੍ਰਤਾ ੪੮॥ਭ੍ਰਮਾ
ਦਿਕਕਾਰਜਹੈਜੋਈਸ਼੍ਰੀ ਭ੍ਰਮਾਦਿਕਾਰਜੀਅਭਿੰਨਨਿਮਿਤਉਪਾ
ਦਾਨਕਾਰਣ ਪ੍ਰਰਬਕੰਕਾਰਜਤ੍ਰਾਤਉਰਣਨਾਕ੍ਰਿਤੰਤ੍ਰਦ੍ਰਤਾ੪੯
ਜੋਕੁਲਾਲਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਬਖਾਨੇਈਸ੍ਵਰੋਅਨੁਪਾਦਾਨਕਾਰਣ
ਨਿਮਿਤਕਾਰਣ ਤ੍ਰਾਤਕੁਲਾਲਦ੍ਰਤਾ੫੦॥ਦਾਈਸ੍ਵਰਨਮਿ
ਤਕਾਰਣੰਕਰਤ੍ਰਿਜਤ੍ਰਾਤਕੁਲਾਲਦ੍ਰਤਾ੫੧॥ਨੈਯਾਜਿਕਾਸ਼ਪ
ਤਪਦਾਰਥਮਾਨੇ ਦ੍ਰਬਜਗੁਣਕਰਮਸਮਾਨਵਿਸੇਸਸਮਵਾ
ਜਅਭਾਵਾਤਹਾਂਦ੍ਰਬਜਨਵਹੈ ਪ੍ਰਥਵੀ੧ਜਲ੨ਤੇਜ੩ਵਾਯੂ
੪ ਆਕਾਸ਼੫ਕਾਲ੬ ਦਿਸਾ੭ਆਤਮਾ੮ਮਨ੯ਪ੍ਰਥਵੀ
ਆਦਿਚਾਰਦੋਦੋਪ੍ਰਕਾਰਕੇਹੈ ਏਕਪ੍ਰਮਾਣੂਰੂਪਹੈਂਦੂਸਰੇਦ੍ਰ
ਣੁਕਾਦਿਰੂਪਹੈ ਆਕਾਸਕਾਲਦਿਸਾਆਤਮਾਏਬ੍ਯਾਪਕ
ਹੈਮਨਅਣੂਰੂਪਹੈ ਔਰਗੁਣਰੂਪ੧ਰਸ੨ਗੰਧ੩
ਸਪਰਸ੪ ਸੰਖ੍ਯਾ੫ ਪ੍ਰਮਾਣ੬ ਪ੍ਰਥਕਤ੭ਸੰਜੋਗ੮।
ਵਿਭਾਗ੯ ਪਰਤ੍ਵ੧੦ ਅਪਰਤ੍ਵ੧੧ਗੁਰਤ੍ਵ੧੨ਦ੍ਰਵ
ਤ੍ਵ੧੩ਸਨੇਹ੧੪ਸਬਦ੧੫ ਬੁਧੀ੧੬ਸੁਖ੧੭ਦੁਖ੧
੮ ਇਛਾ੧੯ ਦ੍ਵੈਖ੨੦ਪ੍ਰਯਤਨ੨੧ਧਰਮ੨੨ਅਧਰਮ
੨੩ਸੰਸਕਾਰ੨੪ਏਚੌਵੀਸਗੁਣਨਵਦ੍ਰਬਜੋਮੇਂਰਹੇਹੈ ਔ

ਰਊਪਰਗੇਰਨਾਰੂਪਉਤਖੇਪਣ ੧ ਤਲੇਗੇਰਾਨਾਰੂਪਅਪਖੇਪ
ਣ ੨ ਅਕੜਕਰਨਾਰੂਪਆਕੁੰਚਨ ੩ ਪਸਰਨਾਰੂਪਪਸਾਰਨ ੪
ਤੁਰਨਾਰੂਪਗਾਮਨ ੫ ਜਹਪਾਂਚਪ੍ਰਕਾਰਕਾਕਰਮਹੈ ਔਰ
ਜਾਤੀਤੀਨਪ੍ਰਕਾਰਕੀਹੈ ਬ੍ਯਾਪ੍ਯ ੧ ਬ੍ਯਾਪਕ ੨ ਬ੍ਯਾਪ੍ਯਬ੍ਯਾ
ਪਕ ੩ ਭੇਦਤੇ ॥ ਘਟਤ੍ਵਜਾਤੀਬ੍ਯਾਪ੍ਯਹੈ ਸਤਾਜਾਤੀਬ੍ਯਾਪ
ਕਹੈ ਦ੍ਰਬ੍ਯਗੁਣਕਰਮਤੀਨੋਮੇਰਹੈਹੈ ਦ੍ਰਬ੍ਯਜਾਤੀਬ੍ਯਾਪ੍ਯ
ਬ੍ਯਾਪਕਹੈ ਅਥਵਾਂ ਪ੍ਰਸੱਨ ਔ ਅਪ੍ਰਸੱਨਭੇਦਤੇਜਾਤੀਦੋਪ੍ਰ
ਕਾਰਕੀਹੈ ਬਹੁਬ੍ਯਾਪਕੀਪ੍ਰਸੰਨਕਹਿਜੇਹੈ ਐਸੀਸਤਾ
ਜਾਤੀਹੈ ਅਲਪਬ੍ਯਾਪਕੀਅਪ੍ਰਸੰਨਕਹਿਜੇਹੈ ਐਸੀ
ਦ੍ਰਬ੍ਯਤ੍ਵਜਾਤੀਹੈ ਨਿਤ੍ਯਏਕਅਨੇਕਬ੍ਰਿਤੀਧਰਮਜਾਤੀ
ਕਹਿਜੇਹੈ ਔਰਵਿਸੇਖਅਨੰਤਪ੍ਰਕਾਰਕਾਹੈ ਨਿਤ੍ਯਦ੍ਰਬ੍ਯੋ
ਮੇਰਹੈਹੈ ਔਤਿਨਕੇਪ੍ਰਸਪ੍ਰਮਿਲਨੇਦੇਵੈਨਹੀ ਔਰਨਿਤ੍ਯ
ਸੰਬੰਧਕੋਸਮਵਾਯਜਾਨ ਔਰਸੰਸਰਗਾਭਾਵ ਔ ਅਨ੍ਯੋਨ੍ਯਭਾ
ਵਭੇਦਤੇ ਅਭਾਵਦੋਪ੍ਰਕਾਰਕਾਹੈ ਸੰਸਰਗਾਭਾਵਦੀਪ੍ਰਾ
ਗਭਾਵਪ੍ਰਧੰਸਾਭਾਵਸਮਜਾਕਾਭਾਵਅਤ੍ਯੰਤਾਭਾਵਭੇ
ਦਤੇਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰਕਾਹੈ ਜਹਸਪਤਪਦਾਰਥਹੈ ੫੨ ॥ ਪ

ਤਾਐਦੂਖਨਪ੍ਰਗਟਪਛਾਨੋਸੰਜੋਗਕਾਹੇਤੁਭਿਜਾਸੁਤੋਸਿਧਹੈ।
ਵਾਨਿਐਭਤਵਸਤੁਤੇਹੈ।ਪ੩ਏਕਦੇਸਸੰਜੋਗਬਖਾਨੇ।ਪ੍ਰਮਾਣੁ
ਦੋਕਾਸੰਜੋਗਬ੍ਯਾਪਬ੍ਰਿਤੀਹੈਵਾਅਬ੍ਯਾਪਬ੍ਰਿਤੀਹੈ।ਪ੪॥
ਜੋਤੁਕ੍ਰਾਖੇਮੋਹਿਬਨਾਇਸਮਵਾਜਸੰਬੰਧੀਜੋਸੋਭਿੰਨਹੋਵਾ
ਯੋ ਅਭਿੰਨਹੈ।ਭਿੰਨਕਹੇਤੋਸਮਵਾਜਕਾਸੰਬੰਧੀਸਾਥਸੰਬੰਧ
ਹੈਵਾਨਹੀ।ਜੋਕੁਹੇਨਹੀਤੋਤਾਕੇਸੰਬੰਧਨਹੀਕਹ੍ਯਾਚਾਹੀਜੇ।
ਜੋਸੰਬੰਧਕਹੇਤੋਕੌਨਹੈ।ਸੰਜੋਗਹੈਵਾਤਾਦਾਤਮ੍ਯਹੈਵਾਸਮਵਾ
ਜਹੈਵਾਸਰੂਪਹੈ।ਪ੫।ਅਵ੍ਯਵੋਮਾਹਿਅਵ੍ਯਵੀਜੋਈ।
ਵੋ ਅਵ੍ਯਵੈਮੇਅਵ੍ਯਵੀਪ੍ਰਰਣਹੋਕਰਰਹੇਹੈ।ਵਾਏਕਦੇਸਕ
ਰਰਹੇਹੈ।ਜੋਵਸਤੁਜਿਸਵਸਤੁਮੇਜਿਸਦੇਸਮੈਰਹੇਵਹੁਦੇਸ
ਰਹਨੇਵਾਲੀਵਸਤੁਕੇਅਧਿਕਰਣਕਾਅਧਿਕਰਣਹੋ
ਵੈਹੈ।ਤਹਾਂਜੋਵਸਤੁਕਹਿਜੇਦ੍ਵਣੁਕਜਿਸਵਸਤੁਮੇਕਹਿਜੇ
ਪ੍ਰਮਾਣੁਮੇਜਿਸਦੇਸਮੈਰਹੇਕਹਿਜੇਪ੍ਰਮਾਣੁਕੇਅਵ੍ਯਵ
ਰੂਪਦੇਸਮੇਰਹੇਹੈ।ਵਹੁਦੇਸਕਹਿਜੇਪ੍ਰਮਾਣੁਕਾਅਵ੍ਯ
ਵਰੂਪਦੇਸਰਹਿਨੇਵਾਲੀਵਸਤੁਕੇਕਹਿਜੇਦ੍ਵਣੁਕਕੇਅ
ਧਿਕਰਣਕਾਕਹਿਜੇਪ੍ਰਮਾਣੁਜੋਕਾਅਧਿਕਰਣਹੋਵੈਹੈ

ਕਹਿਤੇਸੋਪ੍ਰਮਾਣੁਜੋਕਾਣੇਸਆਸਰਾਹੈ॥੫੬॥ਅਰਥਪ੍ਰ
ਮਾਣੂਤੇਦੂਣਕਜੋਂਈ॥ਪ੍ਰਮਾਣਮੋਦੂਣਕਉਤਪਤਿਤੇਪੂਰ
ਬਸਤੁਜਹੈਦੂਆਸਤਹੈ॥੫੭॥ਅਰਥਪ੍ਰਨਕਾਰਜਗੁਣਹੈਜੋਈ
ਕਾਰਣਕੇਗੁਣਮੈਕਾਰਜਕੇਗੁਣਉਤਪਤੀਤੇਪੂਰਬਆਸਤਹੈ
ਦੂਸਤਹੈ॥੫੮॥ਅਪੋਤਧਾਤਨਜਾਜਸੈਤ੍ਰਿਣਕਕੂਨਿਤ੍ਯਕ
ਨਿਤ੍ਯਹੈਸਿਧਾਤੀ॥੫੯॥ਤਾਕੋਕਿਹਬਿਧਨਿਤ੍ਯਬਖਾਨੇ॥ਪ੍ਰਮਾ
ਣੂਆਨਿਤ੍ਯਜੀਮੂਰਤੀਦੂਬਜਤ੍ਵਤਘਟਦ੍ਵਤਾ੬੦॥ਪ੍ਰਮਾਣੂਸ
ਦੂਜਦੀਅਨਿਤ੍ਯਜਤ੍ਵਤਘਟਦ੍ਵਤਾ੬੧॥ਬਾਹਰਭੀਤਰਜੋ
ਸੀਧਾਤਾ॥ਬਾਹਰਭੀਤਰਪ੍ਰਪੰਚਾਘਣਕਭੂਦੂਰੂਪਤ੍ਵਤ
ਦਿਦੂਤਦ੍ਵਤਾ੬੨॥ਕਹਜੋਸਿਧਾਂਤਮਾਨਤੇਕੋਨਾਖਣ
ਕਤਾਕੀਸਿਧੀਮੈਕੋਈਪ੍ਰਮਾਣਹੈਦੂਨਹੀ੬੩॥ਆ
ਪਣੀਸ੍ਵਬਧਕੋਪ੍ਰਸਿਧਲੋਕਮੈਕਹੇਦੇਤੇਦਿਰੁਧ
ਜੋਸਿਧਾਂਤਕਥਨਕਰਤਾਹੈਸੋਜਹਤੇਰਾਕਥਨਰਾਗਸੇ
ਹੈਦਾਦਿਦੇਕਾਭਾਦੂਸੇਹੈਦੂਦੈਖਸੇਹੈ॥੧੦॥ਤੇਸਿਧਾਂਤਮੇ
ਦੂਖਨਐਗਪ੍ਰੰਜਦਾਹੇਤ੍ਵਭ੍ਰਿਆਪ੍ਰਮਾਣੂਓਮੈਸੂਤੇਸਿ
ਧਹੈਦਾਕਰਤਾਸੇਹੈ॥੧੧॥ਨਿਟਰਨਮੈਧਿਲਤਾਕੋਜੋਈ

ਸੋਧੀਵਿਦ੍ਰਤ੍ਰਇਤੀ ਪ੍ਰਤਿਬ੍ਰਿਗਜਾਜਥਾਰਥਕੀਅਦ੍ਵਾਧ
ਤੁ ਅਰਥਕੋਗੋਚਰਤ੍ਰਾਤਾਆਤਮਪ੍ਰਤਿਬ੍ਰਿਗਜਾਵਤਾ ੧੨।
ਜੋਜਾਸੰਗਨੇਮਸੋਲਹੀਯੋ ਘਟਾਦਿਪ੍ਰਪੰਚਗਜਾਨਾਬਿ
ਨੈਨਿਜਆਤਗਜਾਨਸਹਭ੍ਰਾਨਤ੍ਰਾਤਚੰਦ੍ਰਗਤਦ੍ਰਪਾਭ੍ਰਾਵ
ਦ੍ਰਤਾ੧੩।ਵਾਸਨਾਹੇਤੁਸੁਕੌਨਬਤਾਵੋਵਾਸਨਾਕਾਹੇਤੁਗੇਜ
ਹੈਵਾਗਜਾਨਹੈਔਰਹੈ੧੪।ਨਹਿਦੇਖੇਸੋਕੈਨੈਕਾਰਨਾਸੂ
ਨਤੇਉਤਪੰਨਹੂਏਕਾਰਜਕੋਨਾਦੇਖਣੇਮੇਕੋਈਪ੍ਰਤਿ
ਕ ਬੰਧਕਾਰਣਹੈਵਾਸੂੰਨ੍ਯਜਨੇਕਾਰਣਨਾਹੋਣਾਕਾਰਣਹੈ
ਸੂੰਨ੍ਯਸੇਕਥੀਵੀਕਾਰਜਨਾਦੇਖਣੇਸੇਪ੍ਰਤਿਬੰਧਤੇਕਾਰ
ਣਬਨਤਾਨਹੀਜਮ੍ਰਤੀਜਵਿਕਲਪਕਾਖੰਡਨਉ
ਪੰਰਸੇਜਾਨਣਾ੧੫।ਆਹਿਅਧਾਰਵਿਸੇਸਣਕੋਕੁ
ਸੋ ਦ੍ਰਮਾਹਿਅਭ੍ਰਾਵਨੇਪ੍ਰਨਹੋਣੀਜਗਤਕਾਰਣਸਤ੍ਰਜੀਵਿ
ਸੇਸਣ ਅਪਾਰਤ੍ਰਤਨਿਲਅਪਾਰਨੀਰਜਵਤਾ੧੬।ਔਰ
ਹੇਤੁਜੋਤਾਹਿਬਖਾਨੋਅਦ੍ਵਜਵਾਆਪਪ੍ਰਸਪ੍ਰਤਿਨਹੂਏ
ਪ੍ਰਤਿਜੋਗੀਓਕੀਵਿਲਖਣਤਾਕਾਸਾਧਕਹੈਵਾਅ

ਭਿੰਨਹੂਣੇਵਿਲੱਖਣਤਾਕਾਸਾਧਕਹੈ।ਅਥਵਾਐਸੇਵਿ
ਕਲਪਕਰਨਾ।ਪ੍ਰਤਿਜੋਗੀਓਂਕੀਵਿਲਖਣਤਾਕੇਹੇਤੁ
ਅਵਯਵ੍ਹ।ਪ੍ਰਤਿਜੋਗੀਓਂਸੈ।ਭਿੰਨਹੋਕਰਘਜਾਂਬ੍ਰਤਜਕਹੈ।
ਵਾ।ਪ੍ਰਤਿਜੋਗੀਓਂਸੈ।ਅਭਿੰਨਹੋਕਰਘਜਾਂਬ੍ਰਤਜਕਹੈ।੧੭॥
ਕੌਨਸੂੰਨਕੇਸਾਧਕਹਣੀਜੋ।ਸੂੰਨ੍ਯਕਾਸਾਧਕਕੋਣੀਹੈਵਾਨ
ਹੀ।੧੮।ਪ੍ਰਸਿਧਨਾਹਿਕੇਲੱਖੇਸਦਾਨਮੇਯਜ੍ਞਾਨੀਜੋ।ਅਜੇ
ਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤੀਧਰਮਜਨ੍ਯਾਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤ੍ਰਤਅਦਣੀਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤੀਵਿਤੀ।੧੯।ਵੰ
ਅਧੂਪ੍ਰਖਃਪਰਮਵਾਨਸੋਖਆਰਗੋ।ਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤਬ੍ਰਤਜੈਨ
ਵਿਤਨੈਵਿਜਥਾਂਥੇਪਪ੍ਰਖਾ। ੨੦।ਸੰਸਾਰਣਿਸਾਖ੍ਯਤਜ੍ਞਾ
ਤੇਪ੍ਰਨਹੋਣਿ।ਅਜੇਪ੍ਰਖਃਅਪਰਮਵਾਨਸੰਸਾਰਣਿਸਾਖ
ਤ੍ਰਿਤਾਂਅੰਨ੍ਯਪ੍ਰਖਵਤਾ।੨੧।ਸਪਤਭੂੰਗੀਨ੍ਯਾਯਪ੍ਰ
ਮੇਉਦਾਰ।ਸ੍ਯਾਦਸਤੀ੧ਸ੍ਯਾਤਨਾਸਤੀ।੨ਸ੍ਯਾਦਸਤੀ
ਨਾਸਤੀਚ੩।ਸ੍ਯਾਦਵਕਤਬ੍ਯਃ੪।ਸ੍ਯਾਦਸਤੀਚਵਕ
ਤਬ੍ਯਃ।੫ਸ੍ਯਾਤਨਾਸਤੀਚਅਵਕਤਬ੍ਯਃ।੬।ਸ੍ਯਾਦਸਤੀਨਾ
ਸਤੀਚਅਵਕਤਬ੍ਯਃ।੭।ਅਸਤੀਪਨੇਆਦਿਕਸਾਤੋਂਕੇ
ਏਕਜਗਾਂਰਹਨੇਮੇਜੋਵਿਰੋਧਤਾਂਵਿਰੋਧਕੇਭੰਗਨਾ ੧

ਮਨਾਸਕਰਨੇਮੈਨਜਾਯਜਨਾਅਗ੍ਰਹਣਤਜਾਗਕਰੀਅ
ਨਜਥਾਨੁਪਪਤਿਰੂਪਜੁਰਗਤੀਵ੍ਰਹੁਸੈਪੂਰਣਪਦਾਰਥੋਕੋ
ਸਾਤਸਾਤਰੂਪਸਿਪਕਰੇਹੈਸਜਾਦਸਤੀਆਦਿਕੋਵਾਪ
ਦਾਰਥੋਮੈਘਟਨਾਐਸੇਹੈਸਜਾਤਪਦਕਾਅਰਥਕਥੀਤ
ਤਅਰਥਾਤਕਾਹੂੰਰੂਪਸੇਹੈਔਅਸਤੀਆਦਿਕੋਂਕੇਅਰ
ਥੋਹੈਨੈਆਦਕਹੈਵਿਦ੍ਰਮਾਨਘਟਮੈਹੈਨਾਕਹਨੇਕੀਇ
ਛਾਕੂਜਾਘਟਤ੍ਰੂਰੂਪਸੇਸਜਾਦਸਤੀਐਸਾਕਥਨਹੋਵੈਹੈ
ਔਵਿਦ੍ਰਮਾਨਘਟਕਾਨਿਖੇਧਕਰਨੇਕੀਇਛਾਕੂਜਾਪਟ
ਤ੍ਰੂਰੂਪਸੇਸਜਾਤਨਾਸਤੀਐਸਾਕਥਨਹੋਵੈਹੈਔਕ੍ਰ
ਮਤੇਕਹਨੇਕੀਇਛਾਕੂਜਾਸਜਾਦਸਤੀਸਜਾਤਨਾਸ
ਤੀਐਸਾਕਥਨਹੋਵੈਹੈਔਜੁਗਪਦਉਭੈਕੂਕਥਨ
ਕੀਇਛਾਕੂਜਾਅਸਤੀਪਨੇਨਾਸਤੀਪਨੇਕੋਏਕਕਾ
ਲਮੈਬਾਣੀਕਰਕਹਨੇਕੋਅਸਕ੍ਯਹੋਨੇਤੇਸਜਾ
ਦਸਤੀਸਜਾਦਵਕਤਵ੍ਯ:ਐਸਾਕਥਨਹੋਵੈਹੈ

ਔਪਹਲੇਚੌਥੇਕੋ ਮਿਲਾਪਕਰਕਥਨਕੀਇਛਾਭੁਜਾ
ਸਜਾਤ ਦ੍ਵਕਤਬਜ: ਐਸੇ ਪੰਚਮਕਾਕਥਨਹੋਵੈਹੈ।
ਔਦ੍ਵਤੀਯਤਥਾਚਤੁਰਥਕੋਮਿਲਾਪਕਰਕਥਨਕੀ
ਇਛਾਭੁਜਾਸਜਾਤਨਾਸਤੀਦ੍ਵਕਤਬਜ:ਐਸੇਖਸ੍ਟ
ਮਕਾਕਥਨਹੋਵੈਹੈ।ਔਤ੍ਰਿਤੀਯਤਥਾਚਤੁਰਥਕੋ
ਮਿਲਾਪਕਰਕਥਨਕੀਇਛਾਭੁਜਾਸਜਾਤਸਤੀ
ਨਾਸਤੀਚਦ੍ਵਕਤਬਜ:ਐਸੇਸਪਤਮਕਾਕਥਨ
ਹੋਵੈਹੈ।੨॥ਜੋਪ੍ਰਾਣੀਆਕਾਰਣਹੋਈਜਗਤਕਾਰ
ਣਈਸਰਅਨਿਤਜੀਪ੍ਰਣਾਮਜਤਭੂਤਧੀਰਦ੍ਵਤਾ੩॥
ਜੀਵਅਭਿੰਨਬਧਾਜੋਜੋਈਈਸਰਾਲਪਰਾਜੀਵ
ਅਭਿੰਨਭੂਤਜੀਵਦ੍ਵਤਾ ੪॥ਭਿੰਨਜੀਵਤੇਹਈਜੇ
ਜੋਈ ਈਸਰੰਜਨ੍ਹੰਜੀਵਭਿੰਨਭੂਤਯਟਦ੍ਵਤਾ ੫॥
ਖਟਮਾਲਜਜੋਬ੍ਰਿਪਉਚਾਰੇਹੇਖਟਕਰਮਕਤ੍ਰਕਰ
ਤਕਅਲਜਨਾਨੁਕੂਲਬਜਾਪਾਰਦ੍ਵਾਨਭੇਦਵਾ ੬।

ਘਟਾਨਜਨਕਾਰਜਹੈਜੋਏਹੀ। ਅਜੀਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤੀਗਜਾਨਜ
ਨਜ:ਪ੍ਰਾਬ੍ਰਿਤਤ੍ਰਾਤਮਦਏਹੀਵ੍ਰਤਾ ੮੧। ਘਟਾਨਜਨਕਾਰਜੀ
ਤਾਦਰਸਗਜਾਨਸਾਪਜੀਵ੍ਰਿਲਖਣਤ੍ਰਿਜਤ੍ਰਾਤਮਦਏਹੀਵਿ
ਲਖਣਤ੍ਰਿਆਵ੍ਰਤਾ ੮੨। ਹੇਤੂਨ ਔਰਗਜਾਨਕੋਕੋਏਹੀ
ਅਜੀਗਜਾਨਏਤਦਵ੍ਰਾਕਜਨਜ:ਏਤਦਵ੍ਰਾਕਜਾਅਨੂਜ
ਵ੍ਰਿਤ੍ਰੇਕਾਨੁਵ੍ਰਏਹੀਜਤ੍ਰਾਤਦੀਰਜਨਜਘਟਵ੍ਰਤਾ ੮੩॥
ਹੇਤੂਪ੍ਰਸਿਨਭੁਜੋਮੁਖਪ੍ਰਰਬਬਹੁਰਮਲੀਨਭੁਜੋਦ੍ਰ
ਖਜੋਏਹੀ। ਅਜੀਮੁਖਵਿਕਾਸ:ਹਰਖਜਨਜ:ਮੁਖਵਿ
ਕਾਸਤ੍ਰਾਤਮਦਏਹੀਵ੍ਰਤਾ ੮੦। ਅਜੀਹਰਖੋਇਸ੍ਰਗਾ
ਨਜਨਜ:ਹਰਖਤ੍ਰਾਤਮਦਏਹੀਵ੍ਰਤਾ ੮੧। ਅਜੀਇਸ੍ਰ
ਗਜਾਨੰਏਤਦਵ੍ਰਾਕਜਨਜ:ਏਤਦਵ੍ਰਾਕਜਾਅਨੂਜ
ਈ ਵ੍ਰਿਤ੍ਰੇਕਾਨੁਵਪਾਂਤ੍ਰਾਤਦੀਰਜਨਜਘਟਵ੍ਰਤਾ ੮੨। ਅ
ਜੀਮੁਖਸੰਕੋਚ:ਸੋਕਜਨਜ:ਮੁਖਸੰਕੋਚਤ੍ਰਾਤਮਦਏਹੀ
ਵ੍ਰਤਾ ੮੩। ਅਜੀਸੋਕ:ਅਨਿਸ੍ਰਗਜਾਨਜਨਜ:ਸੋਕਤ੍ਰਾ
ਤਮਦਏਹੀਵ੍ਰਤਾ ੮੪। ਅਜੀਅਨਿਸ੍ਰਗਜਾਨੰਏਤਦ

ਵਾਕ੍ਯਜਨ੍ਯ:ਏਤਦਵਾਕ੍ਯਆਨੰਦਜਾਵਿਵੇਕਾਨ
ਵਪਾਈਜਤ੍ਰਤਰੀਤੁਜਨ੍ਯਘਟਵ੍ਰਤਾਦੀਪਾਹੋਇਵਿਵਿ
ਤ੍ਰਕਾਰਜਜ੍ਞੇਈਵਿਚਿਤ੍ਰਕਾਰਜੀਵਿਚਿਤ੍ਰੰਗਜਾਨਮਤਸਾ
ਪ੍ਰਜੀਵਿਚਿਤ੍ਰਕਾਰਜਤ੍ਰਤਾਵਿਚਿਤ੍ਰਸਦਾਮਵ੍ਰਤਾਦੀਹੈ॥ਪ੍ਰ
ਬਮਸਰੀਰੀਕ੍ਰਆਹਈਜੋਬ੍ਰਮਾਜੀਵਿਸਰੀਰੀਵ
ਤ੍ਰਤਜੀਵਵ੍ਰਤਾਦੀ੭॥ਪ੍ਰਾਂਪ੍ਰਵੈਤਾਕੀਆਜ੍ਞਾਬ੍ਰਮਾਂ
ਵਿਨਾਸੀਪ੍ਰੀਮਤਾਆਜ੍ਞਾਵਤ੍ਰਤਜੀਵਵ੍ਰਤਾਦੀਦਾ॥ਦੂਖਨ
ਕੇਕਰੋਉਪਾਰਦੂਖਨਕੋਹੋਨੈਸੋਵੇਦਕੇਅਨੁਸਾਰਨਹੀ
ਸਿਪਾਤਹਮਾਰਾਵਾਦੂਖਨਕੇਨਾਹੋਇਵੀਅੰਤਪਖਤੇ
ਹੇਤੁਕੇਅਭਾਵਤੇਪ੍ਰਤਰਜਾਮਾਤ੍ਰਹੈਜਹਉਪਰਸੇਖੰ
ਰਨਕੀਆਦਾਦੀ।ਕਿਬ੍ਰਮਪੰਖ੍ਰਮਵਿਦਬ੍ਰਮਾ
ਆਚਾਰਜਾਤ੍ਰੇਵਤ੍ਰਾਤੇਗਤਿਕੋਅਚਾਰਜਕਹਜੋ
ਇਸਕੇਉਪਰਸ੍ਰਮਕਰਉਕਤਸ੍ਰਤੀਜਾਨਣੀ॥੧੦੦॥
ਇਤਿਵਿਕਲਪਾਵਲੀਪ੍ਰਥਮੋਨਿਵਾਸ॥ ☉ ਦੀ

ਉਤਰ ਨ ਕਾਸਿ੍ਸੋਕੀਰੀਤਿਜਾਨਕਰਗੀ੍ਥਕੇ ਮਧਜ
ਮੇਦ੍ਰੀਅੰਗਲਛ੍ਰਗੇਸਿਦ੍ਰਸੁ ਤਇਤਿ॥੧॥ਅਸੰਗਦ੍ਰਿਖੇ
ਨਹਿਤਾਂਤ੍ਰਕਸੰਗਾਨਅਸੰਗਦ੍ਰਿਖੇਦਾਸਤਦ੍ਰਸੰਗਮਾਨਨੇ
੩ ਸੈਦੋਖਹੈਦ੍ਰਾਕਲਪੈਮਾਨੇ ਦ੍ਰੀਦੋਖਹੈ॥੨॥ਅਰਪ੍ਰਨਭ੍ਰਾ
ਨਨਿਦਰਸਨਜੋਈਸ੍ਰੀਕੁਥਰੀਕ ਲਤਕਾਂਗੀਇਸਲੋਕਕ
ਨਜਾਂਜਸੋਸਿਪਾਤੀਕਹੈ॥੩॥ਜਿਧਾਦਿ ਲੋਕਨਜਾਂਜਸੋ
ਤਾਂਹੀਕਰਕ੍ਰਾਸਜੋਅਗਜਾਂਨਾਇਸਕਥਨਕੋਸਪਸੁਕ
ਰੇ॥੪॥ਜਦਦ੍ਰਾਅਗਜਾਨਜਿਧੀਮੇ ਪ੍ਰਮਾਨਕੋਨਹੀਧ
ਹਅਸੰਕਾਕਰਸਰਬਪ੍ਰਮਾਣੋਕਾਪ੍ਰਕਾਸਕਸਾਖੀਰੂ
ਪਪ੍ਰਤ ਖਜਕਹੈ ਸੋਅਗਜਾਨੀਜੋਅਗਜਾਨਾਇਤਿ
॥੫॥ਪ੍ਰਥਮੇਥਾਪਨਤਾਕੋਹੈਇ ਆਦ੍ਰਿਦਜਾਅਥਨਸੀ
ਸਤਜਰੂਪਦ੍ਰਾਤਆਤਅਦ੍ਰਤਾ॥੬॥ਦ੍ਰਤੀਜੇਭੁਮਕਹੈਕਿ
ਉਹੈਈ ਆਦ੍ਰਿਦਜਾਭੁਨ ਅਜੋਗਜੋ ਅਸਤਜਰੂਪਦ੍ਰਾਤ
ਸਸੋਸਿਗਦ੍ਰਤਾ॥੧॥ਅਰਜਹਥੀਪ ਮੂਲਥਿਨਹੋਈ

ਅਹੰਕਾਰਾਦਿਕੀਧਰਮ੍ਰਭਾਵਸਿਧੀਅਕਾਰਣਕਰਭ੍ਰਾਂਤ
ਅਗਾਨਉਪਸਨਵ੍ਰਤਾਦਾਭ੍ਰਾਂਤੀਹੋਵੈਨਿਜਸ੍ਵਰੂਪਾਅਵਿ
ਦ੍ਯਾਨਿਵ੍ਰਤੀਆਤਮਾਆਸ੍ਰਿਤਭ੍ਰਾਂਤਆਤਮਵ੍ਰਤਾਦੀਤਾ
ਕੋਬਾਧਕਹੈਜੇਕੋਈਆਤਮਾਨਾਸੀਃਅਵਿਦ੍ਯਾਅਭਿਨ
ਭ੍ਰਾਂਤਅਵਿਦ੍ਯਾਵ੍ਰਤਾ॥੧੦॥ਪ੍ਰਥਮਪਖਪ੍ਰਣਾਮਹਹੀਨਾਅ
ਵਿਦ੍ਯਾਅਪ੍ਰਣਾਮੀਃਨਿਰਾਦ੍ਰਜਵ੍ਰਭ੍ਰਾਂਤਬ੍ਰਹਮਵ੍ਰਤਾ॥੧੧॥
ਤਾਹਿਸਬੀਧਕਹੈਕੋਠਾਨੋਚੇਤਨੋਮੇਅਵਿਦ੍ਯਾਕਾਹੂਸਬੀ
ਧਸੇਰਹੇਹੈਂਵਾਵਿਨਾਸੀਬੀਧਸੇਰਹੇਹੈਂ॥੧੨॥ਵਾਸਤਵਾਂਅਸਨ
ਤਾਮੇਕੋਈਵਾਸਤਵਾਂਸਅੰਗੀਕਾਰਕੀਏਸਿਧਾਂਤਕੀ
ਹਾਨੀਕਹਤਾਹੈਵਾਕਲ੍ਯਪਤਮਾਨੈਵੀ॥੧੩॥ਪ੍ਰਥਮਇਦੰ
ਮਾਤ੍ਰਸੋਅਭਿਮਾਨਕੂਸ੍ਰਪਰਥਇਦਾਕਾਰਪ੍ਰਮਾਵ੍ਰਿਤੀ ਸੈ
ਕਾਅੰਗੀਕਾਰਅਨੁਭਵਾਅਨੁਸਾਰਤੇਹੈਵਾਕੁਸਰੂਪ
ਕਾਰਜਕੀਅਨੁਪਪਤਿਸੇਹੈ॥੧੪॥ਨਨੁਨੇਤ੍ਰਗਤਪੀ
੧੦
ਤਮਜੋਈਪੀਤਮਾਅਧਸਤਹੈਤੀਤਵਸਵਰਗ

ਕਾਬਿਭੁਚਾਰਹੈਤਾ ਤਹਾਂਤੋਸੰਸਰਗਾਅਪ੍ਰਸਤਹੈ
ਐਸੋਸੰਸਰਗਾਪ੍ਰਜਾਸੋਐਸਟਰਸਕਾਰ ਣਨਹੀਜਾਂਭੁ
ਵਸੇਅਸੰਕਾਹੈ੧੫।ਨੈਨਦ੍ਵਿਖੇਜੋ ਪੀਤਆਅਹੋਨੈਨ
ਦੇਸਾਇਸਬਿਤੀਪਿਤ ਪੀਤਭਾਕਾਪ੍ਰਤਖਰਸਾਨਹੋਵੈਹੈ
ਵਾਸੰਖਦੇਸਸੋਏ ਪਰਾਪਤਿਭੁਜੇਪਿਤਦ੍ਰਖ੍ਰਜਕੀਪੀਤਤਾ
ਕਾਪ੍ਰਤ ਖਰਸਾਨਹੋਵੈਹੈ੧੬।ਤਾਤੇਔਰਸੁਤਰਕਅ
ਸਾਰ ਦੋਖਵਾਲੇਨੇਤ੍ਰਸੈਨਿਕਸੇਪਿਤਪੀਤਤਾਕਾਦੋ
ਖਵਾਲੇਨੇਤ੍ਰਸੇਹੀਅਪ੍ਰੋਖਹੋਵੈਹੈ ਸੁਪਸੇਨਹੀ ਐਸੀ
ਔਰਤਰਕਦੀਅਸਾਰਹੈਕਾਹੇਤੇ ਅਨਭੁਜਮਾਨਐ
ਸ ਮਰਜਮਾਨਭੇਦਤੇਆਰੋਪਦੋਪ੍ਰਕਾਰਕਾਹੋਵੈਹੈਅ
ਨਜਤਰਅਨਭੂ ਤਕੀਅਨਜਤਰਪ੍ਰਤੀਤੀਕੂੰ ਅਨਭੂਜ
ਮਾਨਆਰੋਪਕਹੇਹੈਜੈਸੇਖਸਪੌਸੇਅਨੁਭੂਤਰਕਤ
ਤਾਕੇਸੰਸਰਗਾਕਾਸਫਟਕਮੈਭਾਨਹੋਵੈਹੈਐਸੇਮਤ੍ਰਿ
ਕੋਵਿਖਜਕੂੰਸਮਰਜਮਾਨਾਰੋਪਕਹੀਜੇਹੈਜੈਸੇਆਕਾ

ਸੋਏਨੀਲਮਾਕਾਜੋਅਪ੍ਰਜਾਸਹੈਸੋਸਮਰਜਮਾਣਾਰੋਪਹੈ
ਨੀਲਰੂਪਸੰਜਰਗੀਅਕਾਸਾਦਿਕੋਮੈਂਨੇਤ੍ਰਕਾਉਪਜੋਗਨ
ਹੋਣੇਤੇਉਕਤਤਰਕਕਾਸਮਰਜਮਾਣਾਰੋਪਮੇਂਪ੍ਰਜਾਬਿਚਾ
ਰਹੈ॥੧੭॥ਸੋਦ੍ਰਿਹੁਏਕਪੁਰਖਪੀਭ੍ਰਾਨਾਦਿਦ੍ਵਾਦਸਪਦ
ਪੀਤਰੂਪਕਲਪਤੇਏਕਪੁਰਖਭ੍ਰਾਨਤ੍ਰਾਤਰਜਤਦ੍ਰਿਤਾ॥੧੮॥
ਰੂਪਦਿਨਾਨਹਿਹੋਦੈਭ੍ਰਾਂਨਾਰੂਪਕੇਤ੍ਯਾਗਕੇਕੇਵਲਸੰਖ
ਇਦਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤੀਕਾਦ੍ਰਿਖੇਹੈਦਾਰੂਪਦ੍ਰਿਸਿਸੂਸੰਖਇਦ
ਆਕਾਰਬ੍ਰਿਤੀਦ੍ਰਿਖਜਹੈਰੂਪਦ੍ਰਿਸਿਜਤਾਵਹੋਤੈਜਬਾਰ
ਬਰੂਪਦ੍ਰਿਸਿਸੂਸੰਖਇਦਾਆਕਾਰਬ੍ਰਿਤੀਕਾਵਿਖਜ
ਹੈਦ੍ਵੀਕਲਪਰੂਪਦ੍ਰਿਸਿਸੂਸੰਖਇਦਾਆਕਾਰਬ੍ਰਿਤੀ
ਕਾਦ੍ਰਿਖਜਹੈਅਪ੍ਰਜਸਤਰੂਪਦ੍ਰਿਸਿਸੂਹੀਕ੍ਰਮਹੈਤਾ
ਹੇਕੋਭੂ ਮਕਾਕਾਰ ਣ ਕਥਨਕਰ ਤੇਸੇਆਤਮਾਸੇਦੇ
ਖਹੈ॥ਐਸੇਤ੍ਰਿਤੀਜਦ੍ਵਿਕਲਪਕਾਖੰਡਨਉਪਰਸੇਕਰ
ਨਾ॥੧੯॥ਅਪ੍ਰਜਾਸਮਾਤ੍ਰਸੰਸਕਾਰਣਿਸਹਤਅਗਜਾ

ਨਰੂਪਸਮਗ੍ਰੀਸਪੇਖਹੈ ਔ ਅਗ੍ਯਾਨਕੇਅਧ੍ਯਾਸ
ਮੇਸੀਸਕਾਰਣਾਦਿਸਹਤ ਅਗ੍ਯਾਨਰੂਪਸਮਗ੍ਰੀਕਾਂ ਭਾਵ
ਹੋਣੇਤੇਅਗ੍ਯਾਨਾਧ੍ਯਾਸਅਸਿਧਹੈ ਜਾਭਾਵਸੇ ਅਸੰਕ
ਕਰੈ। ਨਨੁ ਅਗ੍ਯਾਨਾਧ੍ਯਾਸਜੁਗਾਯੋ ੨੦। ਅਗ੍ਯਾਨਾ
ਧ੍ਯਾਸਕੀਅਸਿਧੀ। ਅਗ੍ਯਾਨਰੂਪਕਾਰਣਕੇਅਭਾਵਤੇ
ਕਹਤੇਹੋ ਵਾ ਅਗ੍ਯਾਨਤੇਭਿੰਨਕਾਰਣਕੇਅਭਾਵਤੇਕ
ਹਤੇਹੋ ਅੰਤਪਖਤੌ ਪੂਰਬਹੀਨਿਰਾਕਰਣਕੀਆ
ਵਿਨਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਔਰਨਚਾਹੇ ਇਤ੍ਯਾਦਿਵਚਨੋਂਸੇ ਪ੍ਰਥ
ਮਪਖਕਹੋ ਤੌਸਦ ਅਧ੍ਯਾਸਮੇਂਸਦਕੋ ਹੇਤੁਤਾਦਿ ਸਾਂ
ਤੁਕੇਅਭਾਵਤੇਨਹੀਬਨੇਹੈ ਵਾ ਆਤਮਾਸ੍ਰਯਾਦਿਕ
ਕੋਈ ਔਰ ਬੀਜ ਹੈ ਅੰਤਪਖਕਾ ਤੌ ਸਾਧਕਬਾਧ
ਕਤੁਲਤਾਸੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰੇਂਗੇ ਪ੍ਰਥਮਕੇ ਪ੍ਰਾਗਹੇਤੁ
ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਅਨੇਕ ਹੈ ਜਾਭਾਵਸੇ ਸਿਧਾਂਤੀ ਕਹੇ ੨੧। ਅ
ਭਿੰਨ ਅਨਾਤਮਾ ਆਤਮ ਜੋਈ ਆਤਮਾਦਿਨਾਸੀਃ ਅ
ਨਾਤਮਾ ਅਭਿੰਨਤ੍ਵਾਤ ਅਨਾਤਮਵਤ ੨੨। ਆਤਮਾ

ਹਿਅਕ੍ਰਿਨਆਨਾਤਮਾ ਅਨਾਤਮਾ ਅਬਿਨਾਸੀਃ ਆਤਮ
ਅਕ੍ਰਿਨਤ੍ਵਾਤਆਤਮਅਦ੍ਵਤਾ੨੩। ਉਕ੍ਤਜਪ੍ਰਕਾਰਸ੍ਰੁਮਿਥ੍ਯਾ
ਹਈਜੋਕਰਕਟੀਕਰਪਾਣੀਨਿਜਾਯਜਸੇਸਰਬਪ੍ਰਕਾਰਸੇ
ਅਨਾਤਮਾਕੋਬਿਨਾਸਤਾਕਹਤਾਹੈਜਿਪਾਂਤੀ੨੪। ਪ੍ਰਮਾਣ
ਪ੍ਰਤਖ੍ਯਜਇਕ੍ਰਤਿਹਹਈਜੋ ਆਤਮਾਦੇਹਕ੍ਰਿਨਚਿਦ
ਰੂਪਤ੍ਵਾਤਜੈਨੈਦ੍ਵੈਤਨੈਦ੍ਵੀਜਬਾਦੇਹਾ੨੫।ਦੇਹਅਨਾ
ਤਮਾਆਤਮਨਾਹੀਦੇਹਅਨਾਤਮਾਦ੍ਰਿਸਤ੍ਵਾਤਜੜ੍ਤ੍ਵ
ਤਰੂਪਦ੍ਵਤ੍ਵਾਤਨਾਸਤ੍ਵਾਤਭੋਕਤ੍ਵਾਤਘਟਦ੍ਵਤਾ੨੬।
ਜਾਬਿਧਮਾਤਾਕ੍ਰਿਤਨਮਾਹੀਦੇਹਅਨਾਤਮਾਮ
ਮਪ੍ਰਤੀਤਗੋਰਤ੍ਵਾਤਘਟਦ੍ਵਤਾ੨੭। ਪ੍ਰਮਾਣੈਸ੍ਵਪਖ
ਸ੍ਥਾਪਨਕਰਨਾਔਤਰਕਸੇਅਨ੍ਯਕਾਖੰਡਨਕ
ਰਨਾਵਾਦਕਹਿਜੇਹੈਸਰਬਬਾਤ੍ਯਸਕੀਇਛਾਸੇ
ਜੋਚਰਚਾਹੈਸੋਜਲਪਕਹਿਜੇਹੈਸ੍ਵਪਖ੍ਯਸਥਾਪ
ਨਬਿਨਾਜੋਚਰਚਾਹੈਸੋਵਿਤੰਡਾਕਹਿਜੇਹੈ੨੮। ੧੨

ਪਰਕੋਆਸਜਜੇਤੋਹਈਜੋ ਅਜੀਖ੍ਰਰਧਃਏਤਦਾਅ
ਭਿਪ੍ਰਾਜਦ੍ਵਾਨਏਤਦਵ੍ਾਕਜਦ੍ਕਤ੍ਰਜਤ੍ਰਾਤ ਮਾਦਈਦ੍ਤਾ।
੨੮॥ ਅਨਮਾਨਦ੍ਵਿਖੇਨਭੁਨੀਕੇਹਈਜੋਸਬਦਃਅ
ਸ੍ਰ ਕਾਸਾਂਜਃਅਕਾਸਭਿੰਨਅਨਾਸਤ੍ਰੈਸਤੀਆਸ੍ਰਜਤ੍ਰਾਤ
ਰੀਪਗ੍ਰਣਦ੍ਤਾ੩੦ ਵਾਸਬਦਃਪੰਥਬ੍ਰਾਣਿਆਦ੍ਰਥਾ
ਤ੍ਰਿਕਤਦ੍ਰਥਾਜ੍ਰਜਤਃਅਮਦ੍ਰਬਜਾਨਾਸਰਤ੍ਰੈਸਤੀਸਅ
ਦਾਈਕਾਰਣਤ੍ਰਾਤਜਨ੍ਹੈਦ੍ਤਨ੍ਹੈਦਜਬਰੂਪੀ੩੧॥ ਜ੍ਰੋਨਿਜ
ਕਰਮਸ੍ਰੁਹੇਤੁਕਹੈਦ੍ਰਿਸ੍ਟਕਰਮਾਂਕੋਵਿਖੇਮਤਾਕਾਹੇਤੁਕ
ਹਤਾਹੈਵ੍ਾਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟਕਰਮਾਂਕੋਕਹਤਾਹੈ੩੨॥ ਤਾਹੈਅ
ਧਾਰਉਦਾਰਸਦਾਨਿਜਜਾਤਨਤੇ ਮਤਾਭਿੰਨਪਛਾਨੋ
ਆਤਮਾਦੇਹਭਿੰਨਃਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਧਾਰਤ੍ਰਾਤਜਨ੍ਹੈਦ੍ਤਨ੍ਹੈਦ
ਜਬਾਦੇਹ੩੩॥ ਤੇਸਗਲੇਤਿਹਭੁਖੇਭੁਦ੍ਾਸ੍ਰਰਗੋਅ
ਸਤੀਸ੍ਰਤੀਥੇਪਤ੍ਰਾਤਮਾਤਲੋਕਦ੍ਤਾ੩੪॥ ਇੰਦ੍ਰਜਨ
ਹਿਆਤਮਪਧਾਨਾ ਇੰਦ੍ਰਜਾਅਨਾਤਮਾਕਰਣਤ੍ਰਾਤ
ਕਠਾਰਦ੍ਤਾ੩੫॥ ਧਾਣਅਨੌਮੈਜਤ੍ਰਰੂਪਾ॥

ਪ੍ਰਾਣ ਅਨਾਤਮਾ ਜੜਰੂਪ ਤ੍ਰਾਂਤ ਕੌਤਕ ਤ੍ਰਾਂਤ ਘਟ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੩੬॥
ਸਾਪ੍ਰਤੀਤਿ ਗੋਚਰ ਰੈਂ ਜੈਸੇ ਈ। ਪ੍ਰਾਣ ਅਨਾਤਮਾ: ਸਾਪ੍ਰਤੀ
ਤੀਗੋਚਰ ਤ੍ਰਾਂਤ ਸਟਮ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੩੭॥ ਮਨ ਅਨਾਤਮਾ ਆਤਮਾ
ਨਾਹੀ ਮਨ ਅਨਾਤਮਾ: ਵਿਕਾਰ ਤ੍ਰਾਂਤ ਖੀਰ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੩੮॥ ਉਤ
ਪਤਵਾਨ [illegible] ਜਗਤ ਮੈ ਜੈਸੇ ਈ। ਮਨ ਅਨਾਤਮਾ: ਉਤਪਤੀ
ਵ ਤ੍ਰਾਂਤ ਘਟ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੩੯॥ ਮਨ ਜਹਸੁਪਾ ਅਸੁਪ ਸਰੂਪਾ ਮਨ
ਅਨਾਤਮਾ: ਸੁਪਾ ਅਸੁਪਰੂਪ ਤ੍ਰਾਂਤ ਨੀਰ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੪੦॥ ਅਰ
ਪ੍ਰਨ ਆਤਮਾ ਮਨ ਮੇਂ ਹੋ ਈ। ਮਨ ਅਨਾਤਮਾ ਆਸਪ੍ਰਤੀ
ਤਿਗੋਚਰ ਤ੍ਰਾਂਤ ਘਟ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੪੧॥ ਪ੍ਰੂਰਬ ਚਾਰ ਕੈ ਸਜਿਉ
ਹਜੋ ਆਨੰਦਮ ਜਾ ਅਨਾਤਮਾ ਕੌਸ ਤ੍ਰਾਂਤ ਅੰਨਜ ਵ੍ਰਿਤਾ ਮ
॥੪੨॥ ਅਵ੍ਰਜ ਵ੍ਰਿਤ ਜੋ ਆਭਮਾ ਹੋ ਈ। ਆਤਮਾ ਬਿਨਾ
ਸੀ: ਸਦ੍ਰਿਜ ਦ੍ਰਤ੍ਰਾਂਤ ਘਟ ਵ੍ਰਿਤਾ॥੪੩॥ ਅਨੂਤ ਨ ਏਕ
ਦੇਸ ਮੋਂ ਹੈ ਦੋ ਯੁਗ ਪਟ ਸੀਤਾ ਦਿ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੇ ਹੈ
ਵਾ ਸ੍ਰੁਮ ਤੇ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੇ ਹੈ॥੪੪॥ ਤਦੀਪਤਾ ਹਿਨ
ਕੋਈ ਜਾਨੈ ਆ ਣ ਜਲ ਵਾਹ ਜਜਲ ਤੇ ਆਭਿਨ ੧੩

ਹੈਵਾ ਭਿੰਨਹੈ ਤਿਉ ਪ੍ਰਮੇਸੁਰਥਾਰੇਜੋਈ ਈਸੁਰਜੀ
ਵਜਨਜ: ਐਸਜ ਭ੍ਰਾਂਤ ਘਟਵ੍ਰਤਾ ੪੫। ਅਰਪਨਜਾੜ
ਐਸਹੈਜੋਈ ਜੜ੍ਹ ਐਸ ਚੇਤਨੈ ਚੇਤਨ ਅਭਿੰਨਤ੍ਰਾ
ਤਚੇਤਨਵ੍ਰਤਾ ੪੬। ਚੇਤਨ ਐਸ ਹੋਇ ਇਜ ਤ੍ਰਰੂਪ। ਚੇਤ
ਨ ਐਸਜ ਤ੍ਰੈਸੜ ਤ੍ਰਟਾ ਅਜ ਭ੍ਰਾਂਤ ਜੜ੍ਹ ਐਸ ਵ੍ਰਤਾ
੪੭। ਤ੍ਰਿਤੀਜੈ ਘਟ ਸਮ ਹੋਇ ਅਨਾਤਮਾ ਜੜ੍ਹ ਐਸ
ਅਨਾਤਮਾ ਚੇਤਨ ਐਸ ਗੋਚਰ ਭ੍ਰਾਂਤ ਘਟਵ੍ਰਤਾ ੪੮
ਨੈਜਾਯਕ ਮਤ ਮੇ ਦੂਖਨ ਜੋਈ ਐਸੀ ਕੋ ਐਸਾ ਜੇ
ਭਿੰਨ ਕਹਿਤ ਵਜੈ ਸੋ ਚਿਦ ਜੜ੍ਹ ਐਸੇ ਸੋ ਭਿੰਨ ਘਟਤ੍ਰ
ਨਕਾ ਐਸੀ ਨਹੀ ਤੌ ਸੋ ਆਤਮਾ ਭੀ ਨਹੀ ਹੋਵੈਗਾ ਜਾ
ਭਿੰਨ ਪਖ ਮੋ ਦੋਖ ਹੈ। ਅਭਿੰਨ ਪਖ ਕਹਿਤ ਵ ਚਿਦ ਕੇ
ਸਾਥ ਅਭਿੰਨ ਐਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭਿੰਨ ਜੜ੍ਹ ਕੋ ਹੋਣੇ
ਤੇ ਚੇਤਨ ਐਸ ਹੀ ਸੋ ਸਰਹੇਗੀ ਵਿਪ੍ਰੀਤਤਾ ਨੈ ਤੌ ਜੜ੍ਹ
ਐਸ ਹੀ ਸੋ ਸਰਹੇਗੀ ਜਾ ਅਭਿੰਨ ਪਖ ਮੋ ਦੋਖ

ਅਥਵਾ ਆਤਮਾ ਚਿਦ ਅੰਸ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀ ਚਿਦਾਅੰ
ਸਜੜ੍ਹਅੰਸਤੇਭਿੰਨਨਹੀਜਾਂਤੇਜੜ੍ਹਅੰਸਹੀਸੇਸਰ
ਹੇਗਾ॥ਵਿਪ੍ਰੀਤਮਾਨੇਆਤਮਾਜੜ੍ਹਅੰਸਤੇਭਿੰਨਨ
ਹੀਜੜ੍ਹਅੰਸਚਿਦਅੰਸਤੇਭਿੰਨਨਹੀਜਾਂਤੇਚਿਦ
ਅੰਸਹੀਸੇਸਰਹੇਗਾ॥ਕਿੰਵਾ ਅੰਸੋਮੇ ਅੰਸੀਪੂਰ
ਣਹੋਕਰਰਹੇਹੈ ਵਾ ਏਕਦੇਸਸੇਰਹੇਹੈ ਇਤਜਾਦਿ
ਔਰਵੀਦੋਖਜਾਂਣਲੈਨੇ॥੪ਦੀ॥ਆਤਮਾਸਰਬ
ਬਜਾਪਕਅਹੇ॥ਅਦ੍ਰਿਣੂ ਆਤਮਾਕੀਨਜਾਈਬਜਾ
ਪਕਹੈਵਾਏਕਦੇਸਮੇਹੈ॥ਪ੦॥ਘਨਪ੍ਰਤਕੂਲਤ
ਰਕ੍ਰਪਾਹਿਚਾਂ ਨੋ ॥ਆਤਮਾਸਾਥਿਆਣੂਰੂਪਅਨਕਾ
ਸ ਸੰਜੋਗਏਕਦੇਸਸੇਹੈਵਾਸਰਬਦੇਸਸੇਹੈ॥ਪ੧॥ਆ
ਤਮਾਕੋਜੋਦੂ ਬਜਾਬਯਾਂਨੋ॥ਆਤਮਾਸਵਜਵਦ੍ਵ
ਬਜਤਕ੍ਰਿਤਘਟਵਤਾ॥ਪ੨॥ਅਵਜਵਸੰਜੋਗਤੇਹੋਇ ਤੇ
ਅਨਿਤਜ॥ਆਤਮਾਅਨਿਤਜਃਸਵਜਵਦ੍ਰਬਤਘ ਪਿ
ਟਵਤਾ॥ਪ੩॥ਇਤਿਸ੍ਰੀਵਿਕਲਪਾਵਲੀਦੁਤੀਯੋਨ

ਜੇਕੋਬ੍ਰੰਤਰਗਜਾਨਤਿਹਰਗਾਵੈ॥ ਦਿਦਾਸਪਦਰੂਪਹਿ
ਦੀਰਜਾਤਰਗਜਾਨਿਜਥਾਰਥਕੀਇੰਦ੍ਰਜਜਨਜਤ੍ਰਤਾਇ
ਦ੍ਰਜ [illegible] ਜਾਨਜਸੀਮਤਰਗਜਾਨਦ੍ਰਤਾ॥੧॥ ਸਗਲਜਥ
ਰਥਰਗਜਾਨਸੁਜੋਈ॥ ਸਰਬਰਗਜਾਨਜਥਾਰਥਕੀਗਜ
ਨਤ੍ਰਤਸੀਮਤਰਗਜਾਨਦ੍ਰਤਾ॥੨॥ ਬੁਦਆਗ੍ਰਹਤੇਜੋਤਿਹ
ਪਾਵੈ॥ ਅਕਾਰਰਹਿਤਪਧੋਮੇ ਅਰਥਾ ਗਜਾਨਦੇਕੇ
ਜੇ ਔਦਿਧਜਦੇਕੇਬੁਦਨਜਾਨਣੇਸੈਂਤਿਹਪਾਵੈਨਅਫੇਰੋ
ਦਰਤੀਦੇਸਮੇਰਜਤ੍ਰਾਰਥੀਕੀਪ੍ਰਿਤੀਹੋਵੈ [illegible]
[illegible] ਤਬਬੁਦਆਗ੍ਰਹਨਾਅਬੁਦਰਗਜਾਨਕ
ਦਕੇ ਪ੍ਰਿਤੀਕੀਕਾਰਣਤਾਅਨਨੀ॥ਤੇਨਾਅਤ
ਰੇਕੇਉਲਟੋਆਦੇਕਹਿਜੇਉਦਾਸੀਨ ਐਸੇ ਏਕੀ
ਪ੍ਰਿਤੀਕਾਜਾਪਕਹੋਵੈ॥੩॥ ਅਥਾਅਕਾਰਸਹ
ਤਪਾਠਪਖੋਮੇ ਅਰਥਾਜੈਸੇਬੁਦਰਗਜਾਨ
ਪ੍ਰਿਤੀਕਾਪ੍ਰਤਿਬੰਧਕਹੈ ਹੋਬੁਦਰਗਜਾਨਕ

ਅਭਾਵ੍ਰ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀਕਾਹੇਤੁਹੈਤੈਸੇਅਭੇਦਰਗਜਾਨਨਿ
ਵ੍ਰਿਤੀਕਾਪ੍ਰਤਿਬੀਧਕਹੈਔਅਭੇਦਰਗਜਾਨਕਾਅਭਾ
ਵ੍ਰਨਿਵ੍ਰਿਤੀਕਾਹੇਤੁਹੈਸੋਭੇਦਰਗਜਾਨਕਾਅਭਾਵ੍ਰੂਪ
ਔਅਭੇਦਰਗਜਾਨਕਾਅਭਾਵ੍ਰੂਪਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀਔਨਿ
ਵ੍ਰਿਤੀਕੀਸਾਮਗ੍ਰੀਸੁਕਤੀਸ੍ਥਲਮੈਹੈਕਾਹੇਤੇਸੁਕ
ਤੀਮੇਰਜਤਕਾਭੇਦਤੌਪਰੰਤੂਦੇਖਤੇਭ੍ਰਾਨਹੋਵੈਨਹੀ
ਜਾਤੇਭੇਦਰਗਜਾਨਕਾਅਭਾਵ੍ਰੂਪਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀਕੀਸਾਮ
ਗ੍ਰੀਹੈਔਸੁਕਤੀਮੇਰਜਤਕਾਅਭੇਦਹੈਨਹੀਜਾਤੇ
ਅਭੇਦਰਗਜਾਨਕਾਅਭਾਵ੍ਰੂਪਨਿਵ੍ਰਿਤੀਕੀਸਾਮਗ੍ਰੀ
ਹੈਇਤਨਾਅਰਥਊਪਰਸੇਜੋਣਕਰਾਅਖਰੀਅਰਥਕ
ਰਨਾਗਜਾਨਦੋਕਾਭੇਦਨਜਾਨਣੇਤੇਪ੍ਰੋਰਬਰਤੀਦੇਸਮੇ
ਜੋਪੁਰਖਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤਿਹੋਵੈਹੈਤਬਾਅਭੇਦਾਅਗ੍ਰਹਤੇਨ
ਅਪ੍ਰੋਰਬਰਤੀਸੁਕਤੀਸਾਥਰਜਤਕੇਅਭੇਦਰਗਜਾਨਕੇ ੧੫
ਅਭਾਵਤੇਉਲਟੋਆਵੈਨਾਅਨਿਵ੍ਰਿਤਿਵੀਹੁਈਚਾ

ਚੀਜੋ॥੩॥ਨਰਕੋਜੋਈਰਜਤਰਗਜਾਨ॥ਦਿਦ੍ਰਾਂਸਪਦ
ਰਜਤਰਗਜਾਂਨਿ ਪਰੋਦ੍ਰਰਤੀਦਿਖਜਦ੍ਰਾਨਪਰੋਦ੍ਰਰਤੀਏਸੇ
ਪ੍ਰਿਥਿਤਿਜਨਜਕਤ੍ਰਾਂਤਸਤਰਜਤਰਗਜਾਨਦ੍ਰਤਾ॥੪॥ਜਿਉ
ਕੋਪਾਦ੍ਰਕਸੀਤਠਹਿਰਾਦ੍ਰੋਪਾਦ੍ਰਕਸੀਤਲੀਦ੍ਰਖਜਤ੍ਰਤ
ਨੀਰਦ੍ਰਤਾ॥ਪਾ॥ਕਾਂਤਾਕਰਗੇਮੇਰੂਪੋਜੋਹੈਸੁਕਤੀਮੇਇੰਦ੍ਰਜ
ਸੰਥੀਪੀਕਾਂਤਾਕਰਕੇਰਜਤਕਾਭ੍ਰਾਨਹੋਦ੍ਰੈਹੈਦ੍ਰਾਇੰਦ੍ਰਜ
ਅਥੀਪੀਰਜਤਕਾਹੁ॥ਜਾਐਕੋਹਈਜੋਪ੍ਰਮਾਨਾਰਜਤ
ਕੀਖ੍ਰਪੀਰੂਪਤਾਐਕੋਈਪ੍ਰਮਾਣਹੈਦ੍ਰਾਨਹੀ॥੭॥ਅਰਥ
ਨਬਾਧਰਜਤਕੇਹਜੋਬਾਧਕਰਗਜਾਨਸੁਕਤੀਗਤ
ਇਦੰਤਾਕਾਬਾਧਕਰੈਹੈਦ੍ਰਾਰਗਜਾਨਗਤਇਦੰਤਾਕਾ
ਬਾਧਕਰੈਹੈ ਦਾ॥ਰਗਜਾਨਆਗਿਇਦੰਤਾਜੋਈਸੁਕਤੀ
ਕੀਇਦੰਤਾਰਗਜਾਨਮੇਆਵੈਹੈਦ੍ਰਾਰਜਨਮੇਹੀਇਦੰ
ਤਾਹੈ ਦਾ॥ਕੋਨਸਕਜਜਾਸਕਤੀਹਕੇਰੋ)ਸਕਤੀਕਾ
ਦਿਖਜਰੂਪਸਕਜਾਅਸਤ੍ਰਜਹੈਦ੍ਰਾਸਤ੍ਰਜਹੋ॥੧੦॥ਅਸਤ੍ਰ

ਵਸਤੁਉਪਜੇਨਹਿਕੋਈ।ਰਜਤਉਤਪਤੀਅਜੋਗਜੀ
ਅਸਤ੍ਯਰੂਪਤ੍ਰਿਤਸਸਸ੍ਰਿੰਗਵਤਾ।੧੧।ਹੈਅਸਤਪੁਨ
ਉਪਜੈਸੋਈ।ਸਤਾਸੰਬੰਧਹੀਨ।ਅਸਤ੍ਯਕਾਸਤਾਸੰਬੰ
ਧਰੂਪਉਪਜਣਾਮਾਨੇਤੌਸਤ੍ਯਾਕਾ।ਔਸਤਾਹੀਨਤਾਕਾ
ਏਕਸਗਾਰਹਨਾਰੂਪਬ੍ਯਾਘਾਤਹੋਵੈਗਾ।੧੨।ਅਰਥ
ਨਹੂਤੀਜਪਖਹੈਜੋਈਗ੍ਯਾਨਜਿਨਵਿਖੈਮੈਵਿਖ੍ਯ
ਤਾਰੂਪਅੱਤ੍ਰਿਸ੍ਯਕਰੇਹੈਤਿਨਮੇਹੀਪ੍ਰਕਾਸਕਰੇਹੈ।ਵਾਜਿਨ
ਮੈਵਿਖ੍ਯਤਾਰੂਪਅਤਸ੍ਯ ਨਹੀਕਰੇਹੈਤਿਨਮੇਂਵੀ
ਪ੍ਰਕਾਸਕਰੇਹੈ।ਇਤਪਖਤੇਘਟਤ੍ਰੂਰੂਪਅਸਾਰਣ ਧ
ਧਰਮਹੀਨਘਟਕੀਅਸਿਧੀਵਤਾ।ਵਿਖ੍ਯਤਾਰੂਪਅਤਿ
ਸ੍ਯਅਸਾਧਾਰਣਧਰਮਹੀਨਅਸਤ੍ਰੂਵਿਖ੍ਯਵੀਨਹੀ
ਸਿਧਹੋਵੈਗਾ।ਐਸੇਉਪਰਸੇਖੰਡਨਜਾਨਣਾ।ਜੋਅਤਿ
੨੩
ਸ੍ਯਕੋਅਰਥਆਪਾਰਵਿਵਾਦੋਂਸਰੂਪਰਜਤਸਤ੍ਯੀ
ਅਤਸ੍ਯਅਪਾਰਤ੍ਰਿਤਨੀਲਅਪਾਰਨੀਰਜਵਤਾ।੧੪। ੧੬
ਜੋਅਸਤ੍ਯਅਤਿਸਯਨਹਿਜਨੋਅਪ[illegible]

ਸਮਰਪਣਕਰਣਰੂਪਾਅਤਿਸ੍ਰਜਕਰਤੇਹੂਏਅਸਤੁਜਾਦਿ
ਧਜਕੇਅਧੀਨਨਿਰੂਪਣਰੂਪਸਬੰਧਕੇਹਿਤੇਹੋਵਾਆਪਣਾਆ
ਕਾਰਸਮਰਪਣਕਰਣਾਰੂਪਾਅਤਿਸ੍ਰਜਨਾਕਰਤੇਹੂਏਅਸ
ਤਜਾਦਿਧਜਕੇਅਧੀਨਨਿਰੂਪਣਰੂਪਸਬੰਧਗਜਾਨੇਮੇਕ
ਹਿਤੇਹੋ੧੫॥ਜੀਵਬ੍ਰਹਮਦੋਏਕਹੈਜਾਏਮਾਨਨਕੋਇ
ਜੀਵਬ੍ਰਹਮਕੀਏਕਤਾਮੇਕੋਈਪ੍ਰਮਾਣਹੈਵਾਨਹੀ॥੧੬॥
ਧਰਮਾਦਿਰੂਪਹੋਇਜਿਨਕੇਰੇਜੀਵਈਸਊਪ੍ਰਸਪ੍ਰਭਿੰਨ
ਤ ਊਵਿਰੂਪਧਰਮਜੁਗਤ੍ਰਾਤਦੋਹਨਤੂਹਨਦੇਤੋ॥੧੭॥ਤਾਂਕੋਜਨ
ਕਥਖਾਨੇਕੋਇਕਹਿਜੇਕਾਰਜਕੇਕਾਰਣਪੂਰਬਕੋਹੋਣਤੇ
ਕਾਰਜਰੂਪਈਸਰਕਾਕਾਰਣਕੋਨਕਹੋਗੋ॥ਅਰਥਾਂਤਾ-
ਕਾਰਜਕਾਕਾਰਣਕੋਈਅਦ੍ਰਸ਼ਟਵਤਾਦਿਣਾਪੜੈਗਾ
ਜੇਕਤਾਦਿਤੋਦਿਹੁਜਨਨਜਾਹੈਵਾਅਜਨਜਾਹੈਪ੍ਰਥਮਪਖਕਹੋ
ਤੋਵਹੁਆਪਣੇਕਰਜਨਜਾਹੈਵਾਆਪਣੇਕਾਰਜਈ
ਸ੍ਵਰਕਰਜਨਜਾਹੈਪ੍ਰਥਮਮਾਨੇਤੋਆਤਮਾਆਸ੍ਰੈਦੁ
ਸਰਾਮਾਨੇਤੋਅਨਜੋਨਜਾਸ੍ਰਜਔਰਮਾਨੇਤੋਚਕ੍ਰਤਾਦਿ

ਕਦੋਖਹੋਵੈਗੋ। ਜੋਅਜਨਜ਼ਪਖਕਹੋਤੌਜੀਵਾਂਸੀਈ
ਸਵਤਈਸਕਾਰਣਕੋਈਸਾਂਸੀਹੀਕਹੋਗੋ। ਐਸੇਭੂਜਾ
ਈਸਾਂਸੀਜਨਤਾਂਭੂਵਤ੍ਰਮਰਪ੍ਰਤੀਅੰਸੀਵਤ੍ਰੂਤਪਟਵਤਾ
ਜਾਅਨੁਮਾਨ ਤੇਤਾਂਕੋਕਾਰਜਤਾਸੇਅਨਿਤਜਤਾਕੀਸਿਧੀ
ਹੋਵੈਗੀ। ਜਾਤੇਸਅੰਸਨਹੀ। ਪੰਚਾਂ ਤੂੰਆਰੀਹ ਮਾਰੀਕਹੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂ
ਤਦ੍ਰਾਸ਼ਟਾਂਤਕੀਸਮਾਨਤਾਸੈਏਕਪਖਸਿਧਕਰਨੇਵਾਨੇਪ੍ਰ
ਮਾਣਾਂਭਾਵਤੇਰੋਨੈਸੋਹਮਾਰੀਰੀਤੀਸੈਜੀਵਵਿਕਾਰਹੈ।
ਔਰਵਿਸਤੁਲੀਗਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਤੇਵਾਸਤਵ ਅਲਪਪ੍ਰਮਾਣ
ਹੈਜਗਅਸੰਕਾਕਰਕਹੋ। ਉਪਾਧਕਾਅਲਪਪ੍ਰਮਾਣ
ਸੁਆਨੇ। ੧੯। ਜੀਵਈਸ੍ਵਰਕੇਸਤੋਤਯਜਸਤਾਂਵਕ
ਭਾਵਉਪਮਾਨਉਪਮੇਜਭਾਵਉਪਾਦਾਨੋਪਾਦੇਜਭਾਵ
ਕਾਰਜਕਾਰਣਭਾਵਜਾਤੀਵਿਕਤੀਭਾਵਗੁਣਗੁਣੀ
ਭਾਵ ਉਪਾਸ਼ਉਪਾਸਕਭਾਵ ਉਪਚਾਰਯੋਪਚਾਰਕ
ਭਾਵਇਨਸਬੈਪੈਖੇਸ ਮਤੇਨਿਰਾਕਰਣਕਾਅਰਿਭ ੧੨
ਕਰੇਤੂੰਈਵਤੂਕਰਣਸਮਾਅਹੈ। ੨੦। ਨਿਰਾਵਜਵਜਾਤੇ

ਵਹੁਹਜੋਈਸ੍ਵਰਕੋਜੀਵਕਾਅਰਿਭੁਕਰੂਪਕਾਰਣਆ
ਨਤਾਹੈਵਾਪ੍ਰਣਾਅਰੂਪ॥੨੧॥ਪ੍ਰਥਮੇਹੋਇਸਵਜਵਸ਼
ਰੂਪ॥ਈਸ੍ਵਰਸਵਜਵੈਏਕਦੇਸਪ੍ਰਣਾਮੀਤ੍ਰਤਖੀਰਵਞ
ਪ੍ਰ ॥੨੨॥ਜੇਤਾਕੋਜਾਣਤਿਬਖਾਨੇ॥ਈਸ੍ਵਰਜਾਂਤੀਰੂਪਤ੍ਰਤਗੁ
ਤਵਤਾ॥੨੩॥ਜੀਵਜਖੇਈਸ੍ਵਰਗੁਣਹੋਇ॥ਜੀਵਈਸ੍
ਰਕਾਗੁਣਹੋਵਾ॥ਈਸ੍ਵਰਜੀਵਕਾਗੁਣਹੈ॥ਈਸ੍ਵਰਸੋ
ਸਾਰੀਜੀਵਗੁਣਾਭਿਨਤ੍ਰਤਜੀਵਵਤਾ॥੨੪॥ਜੀਵਵਿ
ਸਿਹੋਇਅਲਪਗ॥ਈਸ੍ਵਰਾਲਪਗਜ:ਜੀਵਾਭਿਨਤ੍ਰ
ਤਜੀਵਵਤਾ॥੨੫॥ਸੋਅਬਹੋਇਅਨਿਤਜਾਵੋ
ਖਅਨਿਤਜੀਵਗਅਜਨਸ੍ਰਤ੍ਰਤਘਟਵਤਾ॥੨੬॥ਨਨ।
ਤਵਏਕਅਖੰਡਹਿਗਾ॥ਜੋਤਤ੍ਵਮਸ੍ਯਾਦਿਵਾਕਜੀਵਿ
ਸਿਸ੍ਏਕਤਾਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕੈਵਾਕ੍ਯਤ੍ਰਤਨੀਲੋਤਪਲ
ਇਤਿਵਾਕ੍ਯਵਤਾ॥੨੭॥ਜਹਪ੍ਰਤਿਭਿਗਜਾਤੇਹੋ
ਇ॥ਅਜੀਪਰਖ:ਸੁਪਦਕਜਤੀਵਿਖੇਕਗਜਾਨਵਨ
ਸੁਪਵਿਕਜਤੀਵਿਖੇਕਪ੍ਰਤਿਭਿਗਜਾਵਤ੍ਰਤਾਅਦ

ਈਵ੍ਰਤਾਰਦਾ।ਜਿਸਾਰੀਰੂਪਅਛਾਦਜੋਸੋਇਰੂਪਾਂਤ
ਸੰਸਾਰੀਰੂਪਕਰਆਛਾਦਤਹੈਜਾਮੇਕੋਈਪ੍ਰਮਾਣਹੈ
ਵਾਨਹੀਤੇਂਦਾ।ਆਤਮਨੇਕ੍ਰਮਣੇਭੇਦਅਸੰਤਕੰਕ
ਰਿਖਜਤਿ।੩੦ਵੇਦਾਂਤਪ੍ਰਭਾਸਕਾਰਹੈਜੋਈ।ਵੇਦਾਂਤ
ਪ੍ਰਭਾਸਾਕਾਕ੍ਰਤਾਜੋਆਨੰਦਬੋਧਾਚਾਰਜਹੈਸੋਅਹਾ
ਵਾਕਜੋਮੇਲਖਣਾਨਹੀਆਨੇਹੈਜਹਾਵਿਸਿਸ੍ਟਅਰ
ਥਸਾਥਸਬੋਧਨੰਬਨੇਤਹਾਂਵਿਸੇਖਆਤ੍ਰਕੀਪ੍ਰ
ਤੀਤਿਪਦਕੀਸਕਤੀਬ੍ਰਿਤੀਸੈਹੋਵੈਹੈਲਖਣਾ
ਨਨੇਕਾਕੋਈਪ੍ਰਜੋਜਨਨਹੀ ਉਤ੍ਰ।ਲਖਣਾਬ੍ਰਤੀਤੇ
ਬਿਨਾਕੇਵਲਵਿਸੇਖਕੀਪ੍ਰਤੀਤੀਕਾਕਥਨਅਸੰਗਤ
ਹੈਕਾਹੇਤੇਜਿਸਪਦਸਾਵਿਸਿਸ੍ਟਅਰਥਮੇਪਦਕੀ
ਸਕਤੀਬ੍ਰਿਤੀਹੋਵੈਤਿਸਪਦਸਤੇਨੂੰਨਵਾਅਪਕ
ਅਰਥਕੀਪ੍ਰਤੀਤੀਲਖਣਾਤੇਸੰਭਵੈਨਹੀ॥੩੧॥
ਚਾਰਪ੍ਰਕਾਰਕ੍ਰਿਆਫਲਜੋਤੋਸੁਤ੍ਰੋਜਰਕਤ੍ਰ
ਕਾਵੀਤਰੂਤਪਾਦਜੀਜਤੰਮੇਵਪ੍ਰਾਪਤੇਤਦਾਪੀ। ੧੮

ਜਿਧ

ਜਤੁਗੁਣਾਪਾਲਿਅਲਾਪਿਝਖਣਿਦੁਖਜਤੇਤਤਸੈ
ਸਕਾਰਜੀਜਤੂਦਾਦਸਥਾਪਰਿਤ੍ਰਜਾਗੇਣਾਦਸਅੰਤਰ
ਪਾਦਨੈਤਤਬਿਕਾਰਜੀਕਟਿਕੁਰੋਤਿਕਾਰੂਕਾਰੂਧੀਪ
ਸਜਾਤਿਚਖੂਕਃਰਾਜਜੀਪ੍ਰਾਪਨੋਤਿਪ੍ਰੀਅਸੂਾਸੋਮੀਸ
ਨੋਤਿਸੋਅੰਪਾਤ੍ਰ੨॥ਸੋਦਹੁਰਾਜਾਨਕਹੋਕਿਨਮਾਰਾਰਾਜ
॥ਘੰ ਨਵੀਨਿਬ੍ਰਿਤੀਕਾਕੇਈਹੈਦਾਨਹੀਜੋਕਹੋਹੈਤੋਬ੍ਰਮ
ਹੈਦਾਕੇਈਔਰਹੈਇਤਿਸ੍ਰੀਦੁਕਲਪਾਦੁਲੀਤ੍ਰਿਤੀਜੇ
ਨਿਵਾਸਃ੩॥ਦਾਕੁਜਸਰਾਜਾਨਜਹਾਜਹਹਈਤਤੂ
ਮਾਸਜਾਦਿਦਾਕੁਜੀਪਰੋਖਰਾਜਾਨਜਨਵੈਦਾਕਤੂਤ੍ਰਪ
ਰਾਧਰਮਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਦਕੁਦਤਾ੪ਜਹਹੈਨੇਮਤੂਆਂ
ਰੋਜੋਈਤਤੂਮਸਜਾਦਿਦਾਕੁਜੋਅਪ੍ਰਖਰਾਜਾਨਜਨ
ਵੈਦਾਕੁਜਤੂਤਦਸਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਦਾਕੁਜਦਤਾ
੨॥ਨਨਾਤਤਰਾਜਾਨਉਪਜਜੋਖਨਜਾਹੀਜਿਨਦੂਖੇ
ਕੀਨਿਬ੍ਰਿਤੀਹੇਤੁਸਾਧਨਕਰਤਕੁਜਤਾਕਾਉਪਦੇਸ
ਹੈਦੁਹਦਖਨਿਜਸਰੂਪਕੁਤਹੋਦਾਆਪਣੋਮੋ

ਅਨਿਤ੍ਯਕੇਸੰਗਤੇਆਵੈਹੈ ਅੰਤਪਖਕਹੇਤੇਦੀਵ੍ਰਸ
ਤਵਸੰਗਤੇਆਵੈਹੈ ਵਾ ਅਧ੍ਯਾਸਕਸੰਗਤੇਆਵੈਹੈ
ਵ੍ਯਾਅਨਿਤ੍ਯਗਤਿਦੂਖਕੀਨਿਵ੍ਰਿਤਿਹੇਤੂਹੀਸਾਧਨਉਪ
ਦੇਸਹੈ ੩। ਘਰੀਪਰਾਜਲਐਵਹੁਜਾਇ ਸ੍ਵਾਸ੍ਯਸੰਜੋ
ਗੀਸੰਜੋਗਸੰਬੰਧਸੇਅਗਨਿਨੀਰਕੇਤਪਾਵੈਹੈ ੪।
ਸੁਜਾਅਚਾਰਧਾਰਕੇਕਹਿਜੇਜਿਸਜੀਵਨਸੁਕ
ਤਕੀਜਿਗ੍ਯਾਸਾਕੇਧਾਰਣਕਰਕੇਅਧਕਾਰੀਜਨ
ਸੰਸਾਰਕੇਬੰਧੂਕੀਹਰੇਹੈਐਸਾਤਿਨਕਾਅਚਰਨਹੋਜਾ
ਤੇਜੋਪੁਰਖ ਬੰਧਨਕੇਨਾਸਕੀਆਛਾਹੈਐਸਾਰਨ
ਮੋਗ੍ਯ ਆਨੰਦਕੇਲੀਆਚਾਹੈ ਸੋਵਾਕਾਅਚ
ਰਣਧਾਰਣਕਰੇ ਵਹੁਧਾਰਣ ਜੋਗਜਾਅਚਰਣਦੀ
ਤਿਨਕਾਇ ਸੋਕਹਿਜੇਐਸਾਹੈਜੋ ਅਨਿਤਪਾਠਪੇਵ
ਰੇਨਾਮਪ੍ਰਥਵੀਕੀਪ੍ਰਿਸਟਪੈਵਿਚਰਤੇਹੂਏਐਪਵਿਤ੍ਰ
ਚਰਣੋਕੀਧੂਲੀਕਰਕੇਅੰਗਪਾਵਨੀਕਰੇਨਾਅਪਿ ੧੯
ਬਦੀਕੇਅੰਗੋਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰਕਰੇਤੇਹੂਏਕਹੀਧਰਪੁਰੇਕ

ਹੂੰਸ੍ਫੁਰਿਆਂਗਣਾਪਾ।ਸਤਜਾਵਿਖੇਹੇਤੂਨਹਿਕੋਈ
ਪ੍ਰਣਾਮੀਰੂਪਕਾਰਣਮਾਨਤਾਹੈਵਾਨਿਮਿਤਕਾਰ
ਣਮਾਨਤਾਹੈਵਾਅਰੰਭਕਰੂਪਕਾਰਣਮਾਨਤਾ
ਹੈਵਾਵਿਵ੍ਰਤੀਰੂਪਕਾਰਣਮਾਨਤਾਹੈ੪।ਇਤਿ
ਸ੍ਰੀਵਿਕਲਪਾਵਲੀਚਤੁਰਥੋਨਿਵਾਸਃ੪।=॥=
ਚੌਵੀਸਦਿਨਸਾਂਜੀਕਾਲਬਾਰਾਂਗ੍ਰਾਸਪ੍ਰਾਤਾਕਾ
ਲਪੰਦ੍ਰਾਂਗ੍ਰਾਸਭੋਜਨਕਰਨਾ।ਔਤੀਨਦਿਨਨਿ
ਰਾਹਾਰਰਹਿਨਾ।ਜਹਕ੍ਰਿਛਬ੍ਰਤਕਹਿਜੇਹੈ।ਔ
ਚੰਦ੍ਰੈਣਦੋਪ੍ਰਕਾਰਕਾਹੈ।ਜਬਔਪਪੀਲ
ਕਾਭੇਦਤੇ।ਅਮਾਸਿਆਤੇਲੇਕਰਪ੍ਰਥਮਾਦਿਨ
ਏਕਗ੍ਰਾਸਦੂਤੀਦਿਨਦੋਗ੍ਰਾਸਐਸੇਪੰਦ੍ਰਾਂਦਿਨ
ਤਕਪੰਦ੍ਰਾਂਗ੍ਰਾਸਕਰਨੇ।ਫੇਰਏਕਏਕਘਟਾਇ
ਕਰਪੰਦ੍ਰਮੇਦਿਨਏਕਗ੍ਰਾਸਕਰਨਾ।ਜਹਜਬ
ਬ੍ਰਤਕਹਿਜੇਹੈ।ਔਰਪ੍ਰਥਮਾਦਿਨਪੰਦ੍ਰਾਂਗ੍ਰਾਸ

ਤ੍ਰਿਤੀਦਿਨਚੌਦਾਂਗ੍ਰਾਸਸੋਐਸੇਪੰਦ੍ਰਮੇਦਿਨਮੇਏਕਗ੍ਰਾ
ਸਪਰਗਆਦ੍ਵਨਾਫੇਰਬਧਾਇਕਰਪੰਦ੍ਰਮੇਦਿਨਮੇ
ਪੰਦ੍ਰਾਂਗ੍ਰਾਸਕਰਨੇਜਹਪਪੀਲਕਾਬ੍ਰਤਹੈ॥੧॥ਅ
ਰਜੋਕਛੁਦ੍ਵਾਸ਼ੁਊਰਹੈਈਮੇਤੁਕਪਲਤਨਜਾਜਸੇ
ਸਕਾਮੀਕਾਜਨਮਜਹਾਂਹੋਤਾਹੈਸੋਆਗੇਕਹੇਗੇ॥੨॥ [illegible]
ਸ਼੍ਰਵਣਮੁਖਫਲੱਸੁਜੋਈ॥ਕਿਸੀਫਲਹਿਤਜਨਮਕ
ਹੇਹੈ।ਦ੍ਵਾਫਲਬਿਨਾਹੀਜਨਮਕਹੇਹੈ।ਦੋਵਿਕਲਪ
ਔਰਹੈ।ਹੇਤੁਬਲਸੇਜਨਮਾਂਤ੍ਰਕੀਪ੍ਰਾਪਤੀਕਹਿਤਾਹੈ
ਦ੍ਵਾਹੇਤੁਬਿਨਾਹੀਕਹਿਤਾਹੈ॥੩॥ਨਰੋਪੋਨਾਮਨਾਸਾ
ਉਤਪਤਿਨਾਮਦੇਹਸਬੰਧਃਬੰਧਃਨਾਮਸੁਖਦੁਖ
ਪਰਗਆਪਰਮਦਾਨਸਾਧਕਃਨਾਮਸ਼੍ਰਵਣਾਦਿਅਨੁ
ਸ੍ਰਾਤਾਮੋਖਃਨਾਮਸਾਧਨਚਤੁਸ੍ਰੇਸੀਪੰਨਮੁਕ੍ਤਃ ੨੦
ਨਾਮਅਵਿਦ੍ਯਾਨਿਬ੍ਰਿਤੀਦ੍ਵਾਨਾ॥੪॥ਸੁਪਸਨਾਤ

ਨਨਿਤ ਪ੍ਰਭ੍ਰਪਾਸਭ੍ਰੂਣੀਖੰਡਨਨਜਾਜੇਨਾਪ੍ਰਨ:
ਬ੍ਰਮਰੂਪਤਾਕੇਵਥਨਅਰਥਾਬ੍ਰਮਕਾਸ੍ਰੂਪ
ਕਹੇਪਾਕੌਨਸ੍ਵਰੂਪਤਾਹਿਕੋਹੋਈਨਾਅਵਿਦ੍ਯਾਨਿ
ਬ੍ਰਿਤੀਸਤ੍ਯਹੈਵਾਅਸਤ੍ਯਹੈ ਕਿਵਾਭਿੰਨਹੈਵਾਅ
ਭਿੰਨਹੈ ਵਾਸਤ੍ਯਾਅਸਤ੍ਯਉਭੈਰੂਪਹੈਤਥਾਸ
ਤ੍ਯਾਅਸਤ੍ਯਵਿਲਖਣਹੈਜੇਕਹੇਸਤ੍ਯਹੈਤੋ
ਵ੍ਯਵਹਾਰਕਸਤ੍ਯਹੈਵਾਪ੍ਰਾਰਥਕਸਤ੍ਯਹੈ
ਜੋ ਅਸਤ੍ਯਕਹੈਤੋਅਸਤ੍ਯਸਬਟਕਾਅਨਿਰਵ
ਚਨੀਅਰਥਹੈਵਾਤੁਛਹੈਦ੍ਵਾਨਹਿਪ੍ਰਨਅਨਿਰਵ
ਚਵਹੁਹਈਜੋਅਵਿਦ੍ਯਾਨਿਬ੍ਰਿਤਿਅਨਾਦੀਅ
ਨਿਰਵਚਨੀਹੈਵਾਸਾਦੀਅਨਿਰਵਚਨੀਹੈਜੇਕ
ਹੇਅਨਾਦੀਅਨਿਰਵਚਨੀਹੈਤੋਸਦਾਹੀਹੋਣੇਤੇ
ਰਜਾਨਬ੍ਰਜਾਰਥਹੋਵੇਗਾਜਹੂਉਪਰਸੇਖੰਡਨ

ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਔਖਧ ਪੀਥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਵੈਦ੍ਰਿ
ਕਲਪ ਪੰਚਮੋ ਨਿਵਾਸਹ॥ ੦ ॥=॥=॥=॥=॥=॥:

ਛੀਸੇ ਰਥਮ/ਚਾਗਮਣ॥ ਰੰਗ॥

ਉਪਾਦਾਨੇ ਸਮਸੱਤੋ ਅਨਥਾਭਾਵਃ ਪ੍ਰਨਾਮਃ

ਅਧਿਸ੍ਰਾਨੇਃ ਧਿਖਮਸੱਤੋ ਅਨਥਾਭਾਵਃ ਧਿਵਰਤਃ

ਅਸਤ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਅਰ ਕਥਨ ਅਸਤਖਿਆਤੀ॥ ਸ੍ਰੂਨਵਾਦੀ ਕਾ

ਵਸਤੂ ਕਾ ਬ੍ਰਪੀ ਰੂਪ ਕਰ ਕੇ ਭਾਨ ਅਰ ਕਥਨ ਆਤਮਖਿਆਤੀ

ਅਨ ਦੇਸ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਅਨ ਦੇਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਰ ਕਥਨ ਦ

ਅਨ ਵਸਤੂ ਕਾ ਅਨ ਰੂਪ ਸੇ ਭਾਨ ਅਰ ਕਥਨ ਅਨਥਾਖਿਆਤੀ

ਉਭੇ ਵਿਸ਼ਿੰਦਕੇ ਅਨਰੂਭੇ ਗਆਨੇਂ ਕੇ ਭੇਦ ਕਾ ਅਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਤੀ

ਅਰ ਕਥਨ ਅਖਿਆਤੀ

~~ਸਤ~~ ਸਤ ਅਸਤ ਸੇ ਵਿਲਖਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਅਰ ਕਥਨ ਅਨਰ

ਵਚਨੀਖਆਤੀ

ਨ ॐ श्री गणेशाय नमः

ਲਭ ਲਖਨਪ੍ਰਆਨਾਮਸਾਂਵਸਤ੍ਰਮਿਪਾਲ ਨੂ

ਪ੍ਰਤਿਗਆਸਾਡ੍ਰੇਨਾ।

ਮਰੇਵਸਾਂਆਨੂੰਲਤਸਾਵੇਵਨਾਸੁਧੀ।। ਨੂ

ਦੋਖਈਸ੍ਰਰ